

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Denisa Řezníčková

**Náborové proměny britské konzervativní
strany**

Bakalářská práce

Praha 2017

Autor práce: **Denisa Řezníčková**

Vedoucí práce: **PhDr. Miloš Brunclík, Ph.D.**

Datum obhajoby: **2017**

Bibliografický záznam

ŘEZNÍČKOVÁ, Denisa. *Náborové proměny britské konzervativní strany*. Praha, 2017. 48 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Katedra politologie. Vedoucí diplomové práce PhDr. Miloš Brunclík, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce si klade za cíl zanalyzovat názorové proměny Britské konzervativní strany s ohledem na její postoj k Evropské unii v časovém rozmezí od volby nového předsedy Konzervativní strany v roce 2005 do představení stranického manifestu ku příležitosti mimořádných parlamentních voleb 2017. Práce postupně zmapuje volby předsedy strany v letech 2005 a 2016, diskuzi ve Straně a témata, kterými se Strana ve volebních kampaních 2010, 2015 a 2017 zabývá pomocí analýzy programových prohlášení (manifestů), veřejných projevů, rozhovorů a novinových článků. Vzhledem k tomu, že je politika Britské konzervativní strany, jakožto jedné ze dvou historicky nejvýznamnějších politických stran ve Velké Británii úzce spjata se současným politickým děním země, zanalyzuje práce rovněž i stranický rozkol v otázce Brexitu.

Abstract

The bachelor thesis aims to analyse the views of the British Conservative Party regarding its position on the European Union in the time span from the election of the new Conservative Party leader in 2005 to the official presentation of the party Manifesto on the occasion of the extraordinary parliamentary elections 2017. The thesis gradually maps the election of the party leaders in 2005 and 2016, discussions in the Party, and topics in which the party in the election 2010, 2015 and 2017 campaigns. The thesis uses the analysis of program statements, public speeches, interviews and news articles. Due to the policy of the British Conservative Party, as one of the two historically most important political parties in the United Kingdom, being connected with the country's current political situation, the thesis also analyses the party split on the UK's position regarding the Brexit.

Klíčová slova

Britská konzervativní strana, Britské parlamentní volby 2010, Britské parlamentní volby 2015, Referendum o vystoupení z Evropské unie, Brexit, David Cameron

Keywords

British Conservative Party, British General Elections 2010, British General Elections 2015, EU Referendum, Brexit, David Cameron

Počet znaků

89 273

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.

V Praze dne 31. 7. 2017

Denisa Řezníčková

Projekt bakalářské práce

Univerzita Karlova

Fakulta sociálních věd

Institut politologických studií

**Náborové proměny Britské konzervativní
strany**

Jméno: Denisa Řezníčková

Obor: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: PhDr. Miloš Brunclík, Ph.D.

Úvod do tématu

Britská konzervativní strana (dále také jako '*Strana* ') se od roku 1997 až do vítězných voleb roku 2010, kdy zformovala koaliční vládu, potýkala s trojnásobnou porážkou ve volbách do Parlamentu. V roce 2005 byl do čela Strany zvolen David Cameron, jakožto nová naděje Strany na úspěch ve volbách. Ve volebních tématech se však Cameron odklonil od stranou standardně komunikovaných témat a vyhýbal se otázce evropské integrace.¹

V roce 2015 v stál Cameron před nelehkým úkolem – obhájit svou výhru z předchozích voleb a vytvořit jednobarevnou vládu, což se také povedlo a konzervativní strana získala 331 mandátů v dolní komoře, tedy o 99 více než konkurenční Labour Party². Premiér Cameron si svou popularitu krom jiných kroků získal u Britů také příslibem vypsání referenda o vystoupení z Evropské unie, který učinil pod tlakem svých spolustraníků a konkurenční Strany nezávislosti Spojeného království (UKIP), která zaujímá v otázce evropské integrace obdobné postoje³. I nadále se aktivně zasazoval o obhájení postavení Velké Británie vůči EU, například na summitu EU v Bruselu⁴, podporující setrvání v EU za zvýhodněných podmínek. Slíbené referendum konané dne 23. června Stranu názorově rozdělilo. Ve výsledku se s 51,89% hlasů Velká Británie rozhodla z EU vystoupit⁵, což vedlo ke Cameronově rezignaci na post jak premiéra země, tak předsedy Konzervativní strany.⁶ V nových stranických volbách zvítězila současná britská premiérka Theresa Mary May,⁷ pověřená vyjednáváním s představiteli EU, která vyhlásila nové parlamentní volby na 8. června 2017 za účelem upevnění svého postavení.⁸

Konzervativní strana aktivně zaujímá lišící se postoje vůči EU již od počátků evropské integrace. Sledování těchto názorových proměn se stává zajímavým zejména se silící

---

¹Cameron chosen as new Tory leader. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4502652.stm

² Election 2015: Results. *BBC News* [online]. 2015 [cit. 2015-06-26]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/election/2015/results>

³ GEDDES, Andrew a Jonathan TONGE. *Britain votes 2015*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. Hansard Society series in politics and government. ISBN 978-0-19-874895-3, s. 183.

⁴ TRAYNOR, Ian. EU referendum: Cameron in uncharted territory as he lays out UK demands [online]. 2015 [cit. 2015-06-26]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/politics/2015/jun/25/eu-referendum-cameron-to-make-history-by-laying-out-britains-demands>

⁵ UK votes to leave the EU. *BBC* [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: http://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results

⁶ David Cameron resigns after UK votes to leave European Union. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jun/24/david-cameron-resigns-after-uk-votes-to-leave-european-union>

⁷ Theresa May confirmed as new Conservative leader 'with immediate effect'. *Www.independent.co.uk* [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/theresa-may-confirmed-as-new-conservative-leader-with-immediate-effect-a7131446.html>

⁸ General election: What you need to know. *BBC* [online]. 2017 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: http://www.bbc.com/news/uk-politics-39631768?intlink_from_url=http://www.bbc.com/news/live/uk-politics-39758977&link_location=live-reporting-story

popularitou konzervativců a narůstajícím množstvím euroskeptických názorů v britské společnosti.

Ve své práci se budu zabývat vymezením základních pojmů důležitých pro pochopení mé práce, velmi stručně shrnu historický vývoj názorů Britské konzervativní strany a ve většině práce se zaměřím volební období v letech 2010, 2015 a následně, nastíním hlavní komunikovaná témata při jednotlivých volebních kampaních, podívám se na to, do jaké míry se v nich Strana věnovala otázce Evropské unie a jaké vnitrostranické debaty se během těchto kampaní odehrály.

Cíle výzkumného projektu

Cílem mého výzkumu je analyzovat názorový posun Konzervativní strany, zejména co se týče komunikovaných témat ve volbách v roce 2010, 2015 v poměru k tématu evropské integrace, a s tím spojený vývoj a diskuze uvnitř Konzervativní strany. Abych mohla dojít ke konkrétnímu cíli, je třeba si průběžně odpovídat na otázky:

- 1) Jakou roli hrály postoje k Evropské unii v rámci vnitřní debaty konzervativní strany?
- 2) Jak velkou část volebního programu strana věnovala Evropské unii? Došlo k posunu?

Metodologie

I.

Nejprve v práci teoreticky vymezím dané pojmy, zejména Britská konzervativní strana a škálu postojů k Evropské unii v kontextu Konzervativní strany.

II.

V dalším částech se budu věnovat volbám do Britského parlamentu 2010 až 2015, v čele s předsedou Strany Davidem Cameronem, dále vyhlášení Referenda o setrvání v Evropské unii a názorový rozkol Konzervativní strany nad touto otázkou, včetně vnitrostranické diskuze. Budu se zejména zabývat tím, jak Strana komunikovala svá dlouhodobě silná témata v poměru k tématu Evropské unie, zda a jak se od nich odklonila a jak se Strana ve svých diskuzích stavěla vůči otázce evropské integrace, která historicky patří mezi jedno z hlavních témat Strany. S ohledem na současný politický vývoj je také třeba zdůraznit období po parlamentních volbách 2015, tedy Referendum o vystoupení z Evropské unie, rezignaci Davida Camerona a zvolení nové předsedkyně strany Theresy Mayové, a tedy i její rétorický postoj vůči Evropské unii, eventuálně rétoriku dalších představitelů Strany.

Zdroj dat

K mé práci jsou zapotřebí několik zdrojů dat. Jednak knihy a teorie, které jsou potřeba k vymezení základních pojmů. K soudobým poznatkům budu opět využívat jak tištěné publikace vydané ku příležitosti voleb 2010 a 2015, internetových a televizních zdrojů, zejména z oblasti zpravodajství, hlavními zdroji zde budou programová prohlášení Strany, interview s vrcholnými představiteli strany, kde vyjadřují své postoje, cíle a oficiální vyjádření strany jako celku, tak také osobní postoje.

Seznam literatury a zdrojů využívaných v práci

BEER, Samuel Hutchison. *British political system*. 3rd ed. New York: Random House, ©1974. ix, 243 s. ISBN 0-394-31817-X.

EDITED BY ANDREW GEDDES AND JONATHAN TONGE. *Britain votes 2010*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. ISBN 978-019-9603-275.

EVANS, Eric J. *Thatcher and Thatcherism*. Second Edition. Routledge, 2004

GEDDES, Andrew a Jonathan TONGE. *Britain votes 2015*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. Hansard Society series in politics and government. ISBN 978-0-19-874895-3.

HARMSSEN, Robert, ed. a SPIERING, M., ed. *Euroscepticism: party politics, national identity and European integration*. Amsterdam: Rodopi, 2004. 290 s. European studies; 20. ISBN 90-420-1168-8.

FORSTER, Anthony. *Euroscepticism in contemporary British politics: opposition to Europe in the British conservative and labour parties since 1945*. London: Routledge, 2002. x, 157 s. ISBN 0-415-28732-4.

O'HARA, Kieron. *Conservatism* [online]. London: Reaktion Books, 2011 [cit. 2015-06-25]. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/natl/Doc?id=10520509>.

<http://www.bbc.com/news/> BBC News

<http://www.britishelectionstudy.com/> - British Election Study

<https://www.conservatives.com/Together> - Oficiální web Konzervativní strany

<https://euobserver.com/> Euobserver

<http://www.parliament.uk> - stránky Parlamentu VB

<http://www.independent.co.uk/> The Independent

<https://www.theguardian.com/international> The Guardian

Osnova práce

1. Úvod
2. Vymezení základních pojmů
  - a. Britská konzervativní strana a shrnutí postojů vůči Evropské unii
  - b. Postoje vůči Evropské unii
3. Období od vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2005 do vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010
  - a. Volba předsedy Strany 2005
  - b. Výsledky voleb do Parlamentu 2010
  - c. Manifest 2010
4. Období od vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010 do vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2015
  - a. Výsledky voleb do Parlamentu 2015
  - b. Manifest 2015
5. Období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2015 až současnost
  - a. Období před referendem o členství v Evropské unii
  - b. Referendum o členství v Evropské unii konané dne 23. června 2016
  - c. Volba nového předsedy Strany
  - d. Období po referendu o členství v Evropské unii
  - e. Manifest 2017

OBSAH

Úvod	1
1 Vymezení základních pojmů.....	3
1.1 Britská konzervativní strana	3
1.2 Názorové postoje vůči Evropské unii	3
2 Období od vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2005 do vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010	5
2.1 Stranické volby 2005	5
2.2 Volby do Evropského parlamentu 2009	7
2.3 Volební kampaň do Parlamentu 2010	9
2.4 Vnitrostranická diskuze a manifest 2010	10
3 Období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010 až volební kampaň do Parlamentu 2015	13
3.1 Vnitrostranická diskuze a manifest 2015	15
3.2 Vnitřní dynamika Strany dle T. Heppela	16
4 Období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2015 až vyhlášení mimořádných parlamentních voleb 2017	18
4.1 Stranické konference a vyhlášení referenda	18
4.2 Vyjednávání před Referendem o setrvání v Evropské unii	19
4.3 Referendum o setrvání v Evropské unii	20
4.3.1 Hlasování poslanců v referendu o setrvání v Evropské unii.....	22
4.4 Stranické volby 2016	22
4.5 Období vlády Theresy Mayové do vyhlášení mimořádných parlamentních voleb 2017..	25
Závěr	29
Zdroje	32
Přílohy.....	41

Úvod

Téma bakalářské práce „*Názorové proměny Britské konzervativní strany*“ se dotýká nejen samotné Britské konzervativní strany, oficiálně registrované jako Konzervativní a unionistická strana (dále také jako „*Strana*“, „*Konzervativní strana*“ nebo „*Toryové*“), ale částečně i mapuje současné politické dění ve Velké Británii, se kterým je Konzervativní strana úzce spjata. S ohledem na dlouhou historii Strany a široký okruh témat, které je možno analyzovat, byla tato práce zúžena na období od zvolení Davida Camerona do čela Strany, přes britské parlamentní volby v letech 2010 a 2015, až po vyhlášení mimořádných parlamentních voleb a představení programového prohlášení, se kterým Strana vstupovala do volebního souboje pod vedením premiérky Theresy Mayové.

Práce si klade za cíl zejména demonstrovat a vysvětlit posun v prioritách Strany a mapovat vnitřní diskuzi, co se týče evropské zahraniční politiky a vztahu k Evropské unii, neboť v různých obdobích byl náhled na tuto problematiku uvnitř Strany, a zároveň vnější prezentace oficiálních postojů rozdílná.

Vzhledem k tomu, že práce mapuje výše zmíněný časový úsek, je rozdělena do čtyř základních kapitol.

Pro ukotvení budou v první kapitole vymezeny pojmy Britská konzervativní strana a náhled na spektrum názorových postojů vůči Evropské unii, která jednotlivá křídla Strany mohou zastávat/zastávají.

Druhá kapitola mapuje volbu předsedy Konzervativní strany v roce 2005, která se uskutečnila po rezignaci tehdejšího předsedy Strany Michaela Howarda a představuje osobnosti, které na post kandidovaly, včetně názorových postojů, které při volbě zastávaly.¹ Z volby vítězně vzešel pozdější premiér Velké Británie - David Cameron, který vedl celou předvolební kampaň, ve které se zaměřoval, krom kritiky Labouristické strany, na dříve okrajová témata jako životní prostředí nebo zdravotnictví. Detailněji je program uveden v Manifestu strany 2010, popřípadě zmíněn ve stranických diskuzích.

Třetí kapitola opakuje postup kapitoly druhé, tedy zhodnotí období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010 a detailněji uvede program v Manifestu Strany 2015. Kapitola rovněž osvětlí důvody příslibu Konzervativní strany vyhlásit referendum o setrvání v Evropské unii v případě, že Strana vyhraje parlamentní volby v roce 2015.

---

¹ JOHNSTON, Neil a Lucinda MAER. House of Commons Library - Briefing paper 01366: Leadership elections: Conservative Party [online]. 2016 [cit. 2017-05-17].

Ve čtvrté kapitole se již práce věnuje období po parlamentních volbách 2015, kdy Konzervativní strana utvořila většinovou vládu. David Cameron se rozhodl splnit předvolební slib, který dal a uspořádat referendum o vystoupení z Evropské unie, před kterým se uskutečnilo vyjednávání o zvýhodněných podmínkách v případě rozhodnutí Velké Británie v Evropě setrvat. I přes Cameronovy snahy a aktivní zapojení se do kampaně, občané Velké Británie hlasovali pro vystoupení z Evropské Unie. Kapitola popisuje rozpory ve Straně nad otázkou referenda, odchod Davida Camerona a politiku nové premiérky Theresy Mayové, která se potýkala s otázkou legitimacy svého mandátu, který zpochybňují jak zastánci různých přístupů k Brexitu uvnitř Konzervativní strany, tak britské politické spektrum, a který se rozhodla vyhlášením mimořádných parlamentních voleb upevnit. Ke kapitole patří rovněž i příloha, která srovnává, zda bodové vyhodnocení postoje jednotlivých poslanců vůči EU dle kritérií T. Heppela z roku 2012 u poslanců zvolených jak v období 2010, tak v období 2015 odráží stejný názorový postoj vůči otázce, zda setrvat v Evropské unii.

V závěru mé analýzy budou shrnuty a vysvětleny názorové proměny, kterými Britská konzervativní strana prošla s ohledem na své postoje k Evropské unii jak uvnitř strany a zdůvodnění, proč k názorovému posunu navenek došlo spíše vlivem souhrnu několika okolností a roztříštěnosti Konzervativní strany.

Mezi použité zdroje k této práci patří zejména média, která poskytovala přenosy z vnitrostranických konferencí a debat, dále odborné články, popřípadě knihy zaměřené na jednotlivá volební období, často mapující celou britskou politickou scénu. S ohledem na to, že současná britská politika není odborně detailně zmapovaná a politologové čekají na další vývoj, kapitola po parlamentních volbách 2015 využívá zejména článků britských médií. Co se týče vnitřní diskuze strany a jejího posunu jako takové, je složité postihnout všechny její aspekty, neboť Konzervativní strana disponuje vnitřními mechanismy, které do určité míry omezují vyjádření vlastního názoru každého jednotlivého poslance, ba dokonce vytvoření rebelií, o kterých je v práci rovněž zmínka v rámci tlaku na uspořádání evropského referenda.² Pakliže jsou v práci použity zdroje a poznámky demonstrující názorové postoje nesouvisející s evropskou integrací, jedná se o demonstraci toho, jaká jiná témata byla nově vedením Stran upřednostňována.

---

² Lynch, Philip and Richard Whitaker, 2013. Where There is Discord, Can They Bring Harmony? Managing Intra-Party Dissent on European Integration in the Conservative Party. *The British Journal of Politics and International Relations* [online]. vol. 15, no. 3, pp. 317-339, doi:10.1111/j.1467-856x.2012.00526.x

1 Vymezení základních pojmů

1.1 Britská konzervativní strana

Britská konzervativní strana, oficiálně registrována jako Konzervativní a unionistická strana, je středo-pravicovou stranou ve Velké Británii. Konzervativní strana je spolu s Labouristickou stranou jednou ze dvou nejvýznamnějších stran na britském politickém spektru. Strana byla založena v roce 1830, jako nástupce strany Toryů. Od šedesátých let dvacátého století se otázka evropské integrace stala středobodem debat nad zahraniční politikou Strany, a to z mnoha důvodů. Jedním z nich jsou ekonomické zájmy Velké Británie, které se beze sporu odvíjí od trhu kontinentální Evropy. Premiér za Konzervativní stranu Edward Heath v lednu 1972 podepsal Dohodu o přistoupení k jednotnému trhu, čímž se od roku 1973 Velká Británie stala členem Evropského ekonomického společenství. V šedesátých a sedmdesátých letech dvacátého století tedy Strana zastávala spíše pro-evropské postoje. K posunu došlo za premiérky Margaret Thatcherové (1979 – 1990), která kladla zájmy Velké Británie na první místo, kritizovala evropskou byrokracii, společnou zemědělskou politiku a nespravedlnost, která je na její zemi konána evropským společenstvím. Co bylo viděno jako federalismus, Thatcherová byla schopna obrátit ve znevažování demokracie centralizací a byrokracií.³ Dalším momentem zlomu bylo září 1992, které představovalo nucené ukončení Evropského směnného mechanismu (ERM), což vedlo ke kolapsu libry a vytvoření „národního traumatu“. Tyto události zapříčinily vznik nové vlny euroskeptiků v Konzervativní straně, s jejímiž názorovými postoji se museli předsedové strany John Major či David Cameron během svého působení nadále vypořádávat.^{4 5}

1.2 Názorové postoje vůči Evropské unii

Jedním z výrazných rysů současné britské politiky se staly náhledy jednotlivých politických stran na problematiku Evropské unie. Pojem euroskepticismus se objevil v Britské politice jako fenomén, který názorově rozdělil dvě hlavní britské politické straně již od poloviny 80. let 20. století. Podle Oxford English Dictionary je euro-skeptik osoba, která

---

³ EVANS, Eric J. Thatcher Abroad I: Europe. *Thatcher and Thatcherism*. Second Edition. Routledge, 2004, s. 78-90.

⁴ DIAMOND, Patrick. The Conservative Party and Brexit. *The UK in a Changing Europe* [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://ukandeu.ac.uk/the-conservative-party-and-brexite/>

⁵ CASTLE, Stephen a Alan COWELL. Cameron Survives Challenge on Europe Policies, but Vote Is Closer Than Expected. *The New York Times* [online]. 2013 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/2013/05/16/world/europe/at-un-cameron-struggles-with-dissent-in-britain.html?_r=0

zastává negativní názor vůči Evropské unii, A. A. Colliers k tomuto pojmu definuje tři klíčové aspekty: opozice se soustředí na ekonomickou a politickou evropskou integraci, spojuje tuto opozici s transformací Evropského společenství do Evropské unie v roce 1993 a za třetí euroskeptiky je možno nalézt pouze v Konzervativní straně, nikoliv v ostatních. Podle M. Spieringa se však pojem euroskepticismus ve Velké Británii liší tím, že je vůči Evropské unii „tvrdší,“ tedy že znázorňuje opozici Velké Británie vůči členství v Evropské unii, které je tvořeno několika faktory: politickým, ekonomickým a kulturním. Odlišuje tak Velkou Británii od kontinentální Evropy. Pojem euroskepticismus je tak nutné vykládat v rámci rozdílných národních politických tradic a kontextu.

Podle Taggarta a Szczerbiaka je třeba rozlišovat mezi takzvaným tvrdým euroskepticismem a měkkým euroskepticismem. Tvrdý euroskepticismus je principiální opozice proti Evropské unii a evropské integraci, která vede k obhajování vystoupení z Evropské unie, zatímco měkký euroskepticismus zobrazuje situaci, kdy neexistuje principiální opozice vůči Evropské unii, ale jsou zdůrazňovány obavy a kritika k jejím politikám, což vede k tomu, že „národní zájem“ je v rozporu se zájmem Evropské unie a ve státě se vytváří tzv. „kvalifikovaná opozice.“ Obráceně, lze také pojem euroskepticismu vyjádřit jako strategickou nebo ideologickou reakci na „proevropsky orientované“ smýšlení. Pojem tvrdý a měkký euroskepticismus se používá zejména při kategorickém rozdělení zastánců tzv. „tvrdého Brexitu“ a „měkkého Brexitu,“ jak bude v práci dále demonstrováno.

Podle M. Spieringa je situace v Británii o to více specifická kvůli volebnímu systému relativní většiny, kdy systém „vítěz bere vše“ vede k polarizaci politických stran z toho důvodu, že politická strana musí neúměrně poslouchat i názor silně vyhraněné menšiny za účelem udržení vnitrostranické stability, což bude demonstrováno i na příkladu debaty o vyhlášení referenda o odchodu z Evropské unie⁶

P. Kopecký a C. Mudde k tomuto vytvořili alternativní kategorizaci, rozdělující postoje vůči Evropské unii na pesimistickou/optimistickou linii a linii eurofobů/eurofilů. Toto pojmosloví je používáno dodnes zejména médii. Euroenthusiasté podporují rozšiřování pravomocí EU a další evropskou integraci. Europragmatici nepodporují širší integraci, zastávají pozitivní postoj vůči aktuálnímu směřování Evropské unie, euroskeptici zastávají pozitivní pohled na širší projekt Evropské integrace, ale kritizují aktuální směřování EU. Euroodmítavci kombinují eurofobní postoje s pesimismem.⁷

---

⁶ HARMSSEN R., SPIERING M., 2005. Euroscepticism. 1st ed. Amsterdam: Rodopi., s. 124-148

⁷ KOPECKÝ, P. and MUDDE, C., 2002. The Two Sides of Euroscepticism. European Union Politics [online]. vol. 3, no. 3, pp. 297-326. Dostupné z: doi:10.1177/1465116502003003002

Vzhledem k názorovému nesouladu mezi jednotlivými členy Konzervativní strany v otázce postoje k Evropské unii, bývají zastánci konzervativních proudů v literatuře označováni v kontextu britské politiky buď za eurofoby, což by odpovídalo charakteristikám Kopeckého a Mudda pro euroenthusiasty, popřípadě jsou zde médii zařazováni někteří spíše europragmatici nebo za eurofilý, dle této charakteristiky spíše euroskeptici až euroodmítavci, neboť v mnohých rozlišeních nemusí jít zpravidla o vnitřně silné přesvědčení dovedené do nejzazšího extrému.

Na britském politickém spektru je zařazen mezi silné euroodmítavce například UKIP, nebo také část Konzervativní strany. V novodobém kontextu takto lze označit i některé zastánce tzv. „tvrdého Brexitu.“ Na druhé straně škály se nachází pojem eurofilie, tedy naopak rozsáhlá sympatie s názorovými postoji Evropské unie, v politickém kontextu označován také jako pro-europeismus. Opět zde lze zařadit například Liberální demokraty a část členů Britské konzervativní strany, včetně některých zastánců tzv. „měkkého Brexitu.“⁸

2 Období od vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2005 do vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010

2.1 Stranické volby 2005

Neúspěch v parlamentních volbách 2005 vyústil 6. května 2005 v rezignaci tehdejšího předsedy Konzervativní strany Michaela Howarda. V této době Strana nebyla schopna zaujmout jednotný postoj ohledně strategie, směru, prioritách a agendě, kterými by se do budoucna měla hlouběji zaujímat a komunikovat je s veřejností. Část konzervativců zastávala názor, že má Strana vyčkat na negativní obrat v britské ekonomice a i nadále se věnovat tématům zahraniční politiky, decentralizace, Evropy, migrace, kriminality, podpory podnikání a sociálně konzervativních závazků, kterým se Konzervativní strana věnuje tradičně a jsou klíčové pro vytváření její politiky. Tato témata však nezaručovala vítězství v následujících parlamentních volbách. Druhým přístupem bylo odmítnutí některých myšlenek vyjádřených v minulosti, aktivně se vyvarovat historicky silně komunikovaným tématům a více se soustředit na témata, která jsou předkládána Labouristickou stranou, ku příkladu státní zdravotnictví, popřípadě v politickém spektru nikým nezaujatý postoj k životnímu prostředí. Zároveň bylo považováno za nutné voličům ukázat, že se Strana poučila z neúspěšných parlamentních voleb 1997, 2001 a 2005, kdy bylo na Konzervativní Stranu výrazně nahlíženo jako na *dobrou pro*

---

⁸ DALEY, C. (2015). *UK Political Parties' Positions on the EU*. Civitas, s. 1-2

jednu třídu, ale ne pro všechny, a možná tak i změnit typ předsedů Strany, které postaví v parlamentních volbách.⁹

První kolo voleb se konalo po revizích volebních pravidel dne 18. října 2005.¹⁰ Princip hlasování je takový, že dva kandidáty do celostranických voleb volí poslanci Strany svými hlasy. Na post předsedy Strany kandidovali David Cameron, Kenneth Clarke, David Davis a Liam Fox, pátý kandidát Sir Malcolm Rifkind ohlásil odstoupení z kandidatury 11. října 2005, tedy před prvním kolem vnitrostranické poslanecké volby. Žádný z poslanců se hlasování nezdržel.

V prvním kole volby byl vyřazen Kenneth Clarke, který na post opakovaně a neúspěšně kandidoval již v letech 1997 a 2001. Clarke byl známý jako euroenthusiasta, který je členem institucí podporující kooperaci s Evropskou unií a zavedení eura. Ve svých projevech se však tomuto tématu snažil vyhýbat. Clarke sliboval zkušenost a vítězil na žebříčcích popularity mezi veřejností, což Strana nemohla ignorovat. Nevýhodou pro něj bylo samotné působení v Konzervativní straně, která se profiluje „euroskepticky“. Clarke Stranu svými názory spíše rozděloval a umístil se na posledním místě s 38 hlasy. Třetí se umístil Liam Fox se 42 hlasy, druhý David Cameron s 56 hlasy a první David Davis s 62 hlasy.¹¹

V druhém kole voleb dne 20. října 2005 byl vyřazen kandidát Liam Fox, zastánce euroskeptického křídla strany, zastávající politiku nerozšiřování partnerství s Evropskou unií, vyvázání se z koalice se středo-pravicovou frakcí Evropské lidové strany (EPP) v Evropském parlamentu. Fox v této kampani vystupoval zejména s problematikou národní hrdosti, rodiny, manželství a státní sociální podpory, což se vymykalo tradičnímu konzervativnímu smýšlení.¹² Tato strategie vyvolala mnoho nedorozumění a ve druhém kole obdržel Fox 51 hlasů, ku 57 hlasům pro druhého Davida Davise a 90 hlasům pro Davida Camerona.

Při celostranické konferenci bylo každému ze zbývajících kandidátů umožněno přednést dvacetiminutový projev. Nevydařená komunikace tehdejšího předního kandidáta Davida Davise ovlivnila výsledek druhého kola voleb ku Davisovu neprospěchu. Tehdejší stínový ministr vnitra, těžil ze svých předchozích zkušeností a zdůrazňoval potřebu udržení si tradičních stranických hodnot, snižování daňové zátěže, reformu veřejné služby a udržení si silného

---

⁹ Strategic Recovery? The Conservatives Under David Cameron. *Britain votes 2010*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010, s. 86-89. ISBN 9780199603275.

¹⁰ Howard to stand down as Tory leader. *The Guardian* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2005/may/06/election2005.uk7>

¹¹ Clarke insists he can win power. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4288728.stm

¹² Fox sets out 'bold' Tory agenda. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4312644.stm

postavení v rámci otevřené Evropy.¹³ Davis však druhým kolem začal na Camerona ztrácet, přestože první kolo vyhrál. S ohledem na to, že Kenneth Clarke, jakožto druhý kandidát, který představoval spíše středové stranické smýšlení, již ve volbě nefiguroval, Cameron mohl spoléhat na hlasy Clarkových příznivců. Ze všech kandidátů měl Cameron prozatím nejmenší zkušenost s politikou, post poslance zastával pouhé čtyři roky. Ve svých projevech David Cameron necítil na specifické politické problémy, hovořil velmi neurčitě ohledně množství otázek, které je třeba vybalancovat a zastával mírnější rétoriku vůči vládě Labouristů.¹⁴ David Cameron oproti Davidu Davisovi vyhrál počtem 134 446 hlasy, které představovaly 67,6% všech platných hlasů oproti 64 398 hlasům pro Davida Davise, představujícím 32,4%. David Cameron se tak dne 6. prosince 2005 stal předsedou Konzervativní a unionistické strany.^{15 16}

2.2 Volby do Evropského parlamentu 2009

Jedním z prvních testů nového předsedy Strany byly, po mimořádných volbách v Bromley a Chislehurst 2006, volby do Evropského parlamentu v červnu roku 2009. S 27 křesly se Konzervativci stali vítězem voleb, za nimi se umístil UKIP se 13 křesly.¹⁷ S euro-skeptickou většinou v Evropském parlamentu Cameron v roce 2009 odhlásil své poslance ze středo-pravicové frakce Evropská lidová strana (EPP), v níž v té době setrvali již 17 let, a zformoval novou stranu Evropských konzervativců a reformátorů. Toto rozhodnutí bylo uvnitř strany některými jednotlivci vnímáno sporně, konzervativní poslankyně Caroline Jacksonová označila rozhodnutí za patetické a upozorňovala na to, že Strana začíná být vedena okruhem osob, které se výrazně přiklání k odchodu Velké Británie z Evropské unie. K Jacksonové se připojil i Kenneth Clark, který Cameronovo rozhodnutí označil za pošetilé, až nebezpečné. Cameronovo rozhodnutí bylo médií komentováno rovněž jako plnění předvolebního slibu a upevnění své pozice ve straně, jakožto předsedy se stabilními názory. Všichni kandidáti do Evropského parlamentu nicméně podepsali dohodu připojit se k novému uskupení, což výrazně usnadnilo Cameronovo postavení při odchodu z EPP, zvláště za podpory potenciálních partnerů včetně České republiky, Polska a Baltických států. Tato podpora uklidnila Cameronovy spolustraníky, například Williama Hagua, kteří si svou podporu podmiňovali získáním spojenců pro vytvoření

---

¹³ Davis promises to meet challenge. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4293630.stm

¹⁴ Tories must win trust - Cameron. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4293794.stm

¹⁵ Cameron chosen as new Tory leader. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4502652.stm

¹⁶ JOHNSTON, Neil a Lucinda MAER. *House of Commons Library - Briefing paper 01366: Leadership elections: Conservative Party* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17].

¹⁷ European Election 2009: UK Results. *BBC News* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/elections/euro/09/html/ukregion_999999.stm

nového evropského seskupení.¹⁸¹⁹ Jedním z důvodů proč ostatní spolustraníci schválili odchod z EPP může být také fakt, že Cameron ve svém projevu na stranické konferenci v roce 2008 vyžadoval poslušnost, podmíněnou nezařazením na kandidátní listinu do Evropského parlamentu.²⁰

Navenek Cameron tuto volební kampaň zanechal bez silnější odezvy, používaje spíše politická gesta, nekontroverzní rétoriku, a to do takové míry, že v reportech jeho projevů, zveřejněny britskými médii, nebyla zmínka o Evropské unii téměř vůbec zahrnuta.²¹

Ve svém evropském volebním dvaceti-osmi stránkovém Manifestu strana vystoupila se sloganem „*Volte změnu*,“ kritizující Labouristy i Liberální demokraty, kteří nemají v plánu uspořádat referendum k přijetí Lisabonské smlouvy, zastávají se přijetí eura a převádějí stále více práv na Evropskou unii. Konzervativci kritikou zasáhli rovněž i UKIP, který byť je euroskeptický, není schopen hájit britské zájmy. Strana oficiálně komunikovala snahu redukce evropské legislativy a pomoc svým podnikatelům na jednotném trhu. Mezi další propagované cíle patřily otázky životního prostředí a klimatických změn, dále zemědělství a snižování výdajů na institucionální provoz Evropské unie, rozšiřování Evropské unie směrem na východ a udržování transatlantických obchodních vztahů.

Po evropských volbách, v listopadu 2009 Cameron oficiálně oznámil, že se Konzervativní strana, která kritizovala neuspořádání referenda o přijetí Lisabonské smlouvy svými konkurenty, a které slibovala od roku 2007, rovněž nebude v otázce přijetí angažovat, a to z důvodu ratifikace všemi ostatními členskými státy před parlamentní volbou. Lisabonská smlouva tak vstoupila v platnost 1. prosince 2009. Tímto, k referendu odmítavým, krokem se premiér Cameron dočkal kritiky poslanců z řad své vlastní strany, mezi Cameronovy odpůrce v této otázce se zařadil například poslanec Bill Cash nebo delegát z jižní Anglie John Strafford.²² Svoláním referenda však Cameron riskoval zhoršení vztahů se zbytkem Evropské unie již prakticky od počátku nového volebního období 2010. Cameron zároveň kauzu okomentoval tak, že v případě vítězných parlamentních voleb bude moci Strana dále o otázkách

---

¹⁸ Watt, N. (2009). Cameron decision to quit EU group is 'dotty', says Tory MEP. [online] the Guardian. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/may/05/david-cameron-european-elections-epp> [cit. 2017-06-29].

¹⁹ Cameron must keep his pledge to leave the EPP. [online] Telegraph.co.uk(2006). [cit. 2017-06-12], dostupné z <http://www.telegraph.co.uk/comment/telegraph-view/3625741/Cameron-must-keep-his-pledge-to-leave-the-EPP.html>

²⁰ ANON., 2017. Conservative conference: David Cameron's speech in full. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2008/oct/01/davidcameron.toryconference1>

²¹ CHARLEMAGNE. Cameron on the EU: a scary picture he paints. *The Economist* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2009/05/cameron_on_the_eu_unaccountabl

²² KIRKUP, James. David Cameron reneges on Tory pledge to give vote on EU Lisbon Treaty. *The Telegraph* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/6489626/David-Cameron-reneges-on-Tory-pledge-to-give-vote-on-EU-Lisbon-Treaty.html>

spojených s Lisabonskou smlouvou dále vyjednávat.²³ Více o tématu Lisabonské smlouvy rovněž v kapitole 2.4.

2.3 Volební kampaň do Parlamentu 2010

V parlamentních volbách, které se konaly dne 7. května 2010, měla Konzervativní strana jednu z historicky nejlepších možností získat většinu křesel a zformovat tak vládu, lze je tedy označit za zásadní pro Britskou konzervativní stranu. V této době byl David Cameron považován za odpověď na problémy, se kterými se Strana potýká. Výhodou pro něj bylo, že kandidoval proti jednomu z nejméně populárních premiérů v historii - Gordonu Brownovi, který předsedal vládě v době jedné z nejhorších ekonomických krizí od Velké hospodářské krize 1930. Jedna ze strategií, jak dosáhnout volebního úspěchu byla posunout myšlenkovou základnu strany směrem ke středu, tato symbolická změna signalizovala posun v prezentaci Konzervativní strany. Pod Cameronovým vedením Konzervativci zaznamenali přírůstek voličských hlasů o 3,8% na 36,1%. Přestože procentuální přírůstek nebyl výrazný, strana obdržela 307 mandátů, což oproti volbám z roku 2005 představuje nárůst o 97 mandátů. To ale nestačilo na potřebnou 326 mandátovou většinu, a proto byla strana nucena zformovat koalici spolu s Liberálními demokraty. Dne 11. května 2010 po boku premiéra Davida Camerona na Downing Street stál více premiér Nick Clegg, předseda Liberální demokratické strany, která zastává proevropský myšlenkový směr.

Ekonomická krize měla jak přímý, tak nepřímý vliv na popularitu Labouristů, ve prospěch Konzervativní strany. David Cameron těžil zejména ze změny politické scény a finanční krize, na což navazovala témata, kterými se Konzervativní strana zabývala. Pokud se voliči obraceli opět směrem ke Konzervativcům, jedním z důvodů byla nespokojenost a kritika současné vlády. Cameron se dále zaměřoval na environmentální politiku, v rámci které použil známý slogan „*Vote Blue, Go Green*,“ dále se Strana nově věnovala problematice vzdělání a zdravotnictví, na které slibovala vyšší výdaje. Nová témata vyvolávala nepokoje ve Straně, vyvolané nesouhlasem s novou koncepcí komunikovaných témat, což voliče mohlo vést k názoru, že ačkoliv došlo ke změně vedení Strany, jádro zůstává stále stejné. Toto potvrdil i průzkum z října 2009, kdy téměř polovina respondentů nepocítila výraznou změnu. Ti, kdo si mysleli, že strana změnou prošla, již většinově Konzervativci byli. Až do voleb 2010 Cameron stále nepoužíval taktiku svých předchůdců Hagua a Howarda, kteří se zaměřovali na imigraci

---

²³ Tories press Cameron to call Lisbon Treaty referendum. *Euractiv* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.euractiv.com/section/uk-europe/news/tories-press-cameron-to-call-lisbon-treaty-referendum/>

a s tím spojenou kriminalitu. Vyhýbání se silným tématům vedlo ke zmatkům a formování nejasného postoje Strany.^{24 25}

2.4 Vnitrostranická diskuze a manifest 2010

Během vnitrostranické konference v roce 2006 David Cameron ve svém projevu problematiku Evropské unie, až na všeobecnou imigraci, opět nezmínil. Vyjádřil se však k nařčení Tonyho Blaira, že se Strana distancuje od Evropy a USA. Odpověděl, že chce, aby premiér prosazoval britskou politiku, nikoliv zahraniční. K otázce nutné kontroly imigrace se vyjádřil i David Davis. Někteří poslanci, včetně Davida Davise, člena *Beter Off Out* skupiny, nebo Edwarda Leigha, Davida Camerona vyzvali k obrácení se zpět k evropské otázce, a tedy oslovení spíše pravicově smýšlejících voličů, neboť se obávali, že to může vést k nepřímé podpoře Strany nezávislosti Spojeného království (UKIP), jehož hlavní politikou je vymezování se proti Evropské unii. Zároveň však Davis ocenil, že je Cameron prvním předsedou Strany, který dovoluje poslancům k otevřenému vyjadřování ohledně jejich podpory odchodu Velké Británie z Evropské unie. V této době některá média Cameronův výkon označovala jako obdivuhodný, zaměřující se na slabé stránky Labouristické strany.^{26 27}

Při vnitrostranické konferenci v roce 2007 Cameron zmiňuje zejména Evropskou ústavu a požaduje referendum. Kritizuje Labouristickou stranu za příslibení referenda, které se však nekoná a označuje to za jednu z největších chyb Labouristů v moderní politice. Tímto projevem zejména zdůrazňuje, že Labouristé nejsou schopni zapojit do rozhodování občany země. Problematice jako takové se tak věnuje mezi ostatními tématy velmi krátce a stáčí hlavní myšlenku nikoliv na otázku EU, ale na otázku svobodné volby Britů. V dalších částech proslovu se věnuje otázce imigrace, kterou označuje za prospěšnou, avšak zdůrazňuje nutnost kontroly, v čemž podporuje Davida Davise, který na této konferenci slibuje přísnější kontroly hranic. Dále vyjadřuje souhlas s Alanem Duncanem, který chce omezit pravomoci EU v oblasti sociální politiky, tu chtějí Konzervativci tvořit na národní úrovni.

Téma Evropy a Evropské unie ani na konferenci v roce 2008 nemá přílišné místo. Cameron vyzdvihuje jeho potěšení nad tím, že Evropské zákonodárce zajímá konzervativní řešení

---

²⁴ EDITED BY ANDREW GEDDES AND JONATHAN TONGE. *Britain votes 2010*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. ISBN 978-019-9603-275, p. 85-106

²⁵ KERR, P., 2006. Cameron Chameleon and the Current State of Britain's 'Consensus'. *Parliamentary Affairs* [online]. vol. 60, no. 1, s. 46-65. Dostupné z: doi:10.1093/pa/gsl049

²⁶ BBC NEWS | Politics | Number of anti-EU Tories 'rising'. News.bbc.co.uk [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/5403298.stm

²⁷ ANON., 2017. BBC NEWS | Politics | Conservative conference at-a-glance. News.bbc.co.uk [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/5408974.stm

finanční krize. Zároveň nepřijetí nové politiky Konzervativní strany, a tím neplnění volebního programu, pro něj znamená vyškrtnutí poslance z kandidátky, a to i do Evropského parlamentu, což vede k tomu, že většina kandidátů podepisuje souhlas s odchodem z EPP a vytvořením nové evropské frakce. Média v této chvíli označila postoj Camerona k EU jakožto „tikající bombu“. William Hague ve svém projevu na Konferenci podpořil referendum k Lisabonské smlouvě.²⁸

Naopak, v roce 2009 v proslovu Cameron označil situaci vůči EU v období posledních let za téměř bezvýchodnou a neprogresivní, kritizující tímto politiku Labouristů. Předseda strany viděl potenciál v pomoci při prosazování konzervativního politického programu, tedy boje s klimatickými změnami, světovou chudobou a rozšiřování volného obchodu. Evropská unie dle jeho názoru potřebuje decentralizaci a transparentnost. Diskuzi však opět vyvolalo referendum o Lisabonské smlouvě, kdy se Cameron vyhýbal odpovědi na otázku, co bude následovat, pokud ji všechny ostatní státy ratifikují. Euroskeptické křídlo požadovalo po Cameronovi retrospektivní referendum, zatímco proevropské křídlo v čele se Sirem Leonem Brittanem takovéto referendum označovalo za katastrofu. Média spekulovala nad tím, že se David Cameron dostal do pastí, což označila termínem „*chyba vedení*“.²⁹ Předsednictví Strany bylo rovněž obviněno i z toho, že euroskeptického spolustraníka Borise Johnsona nabádalo ke zdrženlivé kritice Cameronovy evropské politiky, Johnson toto však veřejně popřel a označil vzájemné vztahy za výborné.³⁰ William Hague obvinil Labour party s přílišného příklánění se k evropským hodnotám a neudržování pevných vazeb s jinými tradičními zahraničními partnery.³¹ Celá situace ohledně ratifikace Lisabonské smlouvy vedla k zákulisním střetům, proti Cameronovi se postavil euroskeptický poslanec Daniel Hannan, který vedl hnutí za retrospektivní referendum. Cameron situaci vyřešil zákazem řešení evropské otázky do doby ratifikace Smlouvy všemi státy. Podle YouGov statistik si přálo referendum 75% Toryů, 39% ze zastánců vypsání zpětného referenda si přálo přímo vystoupení z EU.³²

V roce 2010 se k parlamentním volbám vyjádřil i Timothy Kirkhope, poslanec za Konzervativní stranu v Evropském parlamentu, který označoval Stranu jako vhodnou k

---

²⁸ ANON., 2017. Conservative conference: David Cameron's speech in full. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2008/oct/01/davidcameron.toryconference1>

²⁹ McDonald, Henry, Rajeev Syal and Andrew Sparrow, 2017. David Cameron accused of 'dithering' over EU referendum question. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/04/conservative-conference-lisbon-treaty-eu>

³⁰ Mulholland, Hélène, 2017. Boris Johnson: my relationship with David Cameron is superb. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/09/boris-relationship-cameron-superb>

³¹ Summers, Deborah, 2017. Gordon Brown has diminished UK's world standing, says William Hague. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/08/william-hague-gordon-brown-diminished>

³² ANON., 2017. BBC NEWS | Politics | Afghanistan 'priority for Tories'. News.bbc.co.uk [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7646323.stm

propagování národních zájmů na evropské úrovni. Kritizuje podepsání Lisabonské dohody, nedodržení příslibu vypsaní referenda a přílišnou náklonost Labouristů k Evropské unii.³³

Hlavním dokumentem Strany při komunikování svých postojů byl Manifest 2010 s podnázvem „*Pozvánka k zúčastnění se vlády Velké Británie*“, rozdělen do pěti hlavních sekcí: Ekonomika, společenská změna, změna politiky, ochrana životního prostředí a podpora národních zájmů. Při představení dokumentu David Cameron hovořil o škrtech ve státním aparátu, rozdělování sociálních benefitů těm, kteří nemohou pracovat, nikoliv nechtějí a omezení nekontrolované imigrace. Dále představil koncept „Velké společnosti“ a provázanosti lokálních komunit. Plány Strany zhodnotil jako optimistické.³⁴ Mezi další hlavní cíle si Strana klade ekonomickou stabilitu, podporu podnikání, dále reformu politického systému, jehož struktury budou transparentnější, více práv má být předáno do rukou občanů za pomoci petic, což později dá do rukou pravomoci ke stranickým rebeliím, neznámější z roku 2011. Manifest se v kapitole zahraničních vztahů věnuje spíše mimoevropským záležitostem. Podkapitole „otevřená a demokratická Evropa“ jsou věnovány strany 113 až 115, tedy jedny z posledních. V nich Konzervativci zmiňují nerozšiřování pravomocí Evropské unie bez souhlasu Britů, označuje ratifikaci Lisabonské smlouvy bez referenda za zradu, nepřijetí eura a rozšíření pravomocí vlády v oblasti kriminality, základních lidských práv, sociálních benefitů a zaměstnanosti. Ve svém oficiálním projevu k programu se Cameron dotkl pouze otázky imigrace, o vztazích s Evropskou unií nehovořil.³⁵

---

³³ ANON., 2017. Timothy Kirkhope: The Priorities the next UK government should have in Europe :: Conservative Party Speeches :: SayIt. SayIt [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://conservative-speeches.sayit.mysociety.org/speech/601503>

³⁴ WATT, Nicholas. General election 2010: David Cameron launches Conservative manifesto. *The Guardian* [online]. 2010 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2010/apr/13/david-cameron-launches-conservative-manifesto>

³⁵ The Conservative Party Manifesto 2010: Invitation to join the Government of Britain

3 Období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2010 až volební kampaň do Parlamentu 2015

Dne 7. května 2015 se konaly řádné volby do Parlamentu. Ačkoliv predikce pro Konzervativní stranu byly pozitivní ve smyslu vytvoření jak minoritní vlády, tak obnovené koalice s Liberálními Demokraty z předchozího řádného volebního období, téměř nikdo nečekal, že by Strana mohla získat většinu mandátů. S tři sta třiceti mandáty bylo jasné, že se David Cameron stane již podruhé předsedou vlády, a to dokonce s většinou, která bude samostatně schopna obsadit ministerské posty, a řídit zemi bez spoléhání na kohokoliv jiného.

Nejenže již Konzervativci nemuseli vytvořit koalici s Liberálními demokraty, dokonce získali 27 mandátů, které dříve koaličnímu partneru patřily, tento jev je označován jako tzv. efekt černé vdovy. Efektem černé vdovy se v politologii rozumí jev, kdy jedna politická strana nejdříve podporuje druhou (tedy s ní může utvořit koalici) a později cílí na její voliče, podporující vzájemnou antipatii nebo frustraci.³⁶ Konzervativní strana vynakládala nemalé prostředky na obsazení mandátů Liberálních demokratů. Hlavním koordinátorem této snahy se stal Stephen Gilbert, který si dal za cíl získat 15 mandátů v té době obsazených Liberálními demokraty. Výsledek pro Konzervativní stranu byl příznivější téměř dvojnásobně, pravděpodobně také z toho důvodu, že Liberální demokraté v předchozích volebních obdobích nebyli schopni zajistit slíbené ustálení univerzitních poplatků, ani účelně vyjednávat s Konzervativci, ačkoliv v té době Cameron podstatně více potřeboval Clegga než Clegg Camerona.

Kampaň Konzervativců probíhala permanentně mezi léty 2010 až 2015. Hlavním cílem se stala destrukce reputace Labouristické strany coby kompetentní k řešení ekonomických otázek, a získání prvenství, co se týče důvěry ve správné ekonomické rozhodování Konzervativní strany. Manifestem strany se stalo heslo: „*Silné vedení, jasně plánování ekonomiky, zářnější a bezpečnější budoucnost.*“ Strana využila zejména řecké ekonomické krize a zdůrazňovala zbytečné útraty Labouristické strany a nutnost vytvořit záchranný rozpočet pro případy krizí, podporován zejména konzervativním ministrem financí George Osbornem. Postupně tak byl vytvářen dojem, že za podstatnou část ekonomické krize mohou Labouristé v tehdejším čele s Tonny Blairem a Gordonem Brownem, a tento problém je třeba napravit. Konzervativci chytlavými hesly zdůrazňovali, že Labouristická strana překračovala limity rozpočtu a

---

³⁶.HEFFERNAN, R., HAY, C., RUSSEL, M. and COWLEY, P. (n.d.). *Developments in British politics 10.*, s. 36

rozšiřovala deficit i v dobách, kdy se ekonomice dařilo.³⁷ Dalším silným tématy Strany se stala slabá stránka Labouristů, a to oblast sociální péče.³⁸

Od roku 1960 občané důvěřovali Konzervativní straně v otázce imigrace. Ve volbách 2010 Toryové přislíbili redukci čisté roční imigrace ze stovek tisíc na desítky tisíc osob. Tento příslib se proti Straně obrátil s výrazným nárůstem imigrace, i přestože Parlament přijal legislativu k řešení této otázky. Z chyby Konzervativců těžila jak Labouristická strana, tak UKIP. Konzervativci dle průzkumů YouGov v této otázce, jako preferenční strana, ztratila osmnáct procentních bodů, z dvaceti osmi procentních bodů z května 2010 preference Strany v kompetenci řešení otázky imigrace klesla na šest procentních bodů ke květnu 2015.

Vedení volební kampaně 2005 a 2010 bylo široce vnímané jako chaotické, což strana napravila kampaní v roce 2015. Spolu s ministrem financí George Osbornem se David Cameron dohodl na jednoduché strategii - vytváření strachu z dopadů Labouristické vlády na ekonomiku země a vytváření protikladů v této otázce, vytváření obrazu Skotské národní strany (SNP) jakožto vyděračů a Eda Milibanda, předsedy Labouristů, jakožto slabého a nerozhodného, nevhodného pro post předsedy vlády.

David Cameron se vítězství v jeho již druhých volbách stal z krátkodobého řešení záchrany Strany před dalším volebním fiaskem dvojnásobný premiér Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.

V otázce Evropy nebyla pozice Konzervativní strany příliš silná. Euroskepticismus narůstal do nových rozměrů kvůli finanční krizi eurozóny. Strana vstupovala do kampaně s nesplněným slibem snižování migrace ze stovek tisíc osob na desítky tisíc, který v průběhu minulého volebního období nesplnila. Konzervativci si tento cíl zachovali i ve svém novém manifestu. Naplnit jej hodlali pomocí zamezování migrantů v přístupu k sociálním benefitům jako slevy na daních, příspěvkům na děti, přístup k sociálnímu bydlení až po odpracování nejméně čtyř let na území Velké Británie. Na jaře 2015 Cameron svou politiku vyjádřil ve článku Daily Mail, který kritizoval přístup Labouristů k migraci. Přístup Konzervativců naopak spojoval se zaměstnaností a zlepšováním ekonomické situace v minulém volebním období a za třetí UKIP zmínil pouze jednou, aby zdůraznil, že pouze Konzervativci budou schopni nabídnout uspořádání referenda o setrvání v Evropské unii v případě, že z voleb vzejdou vítězně. Taktika snižování důležitosti otázky imigrace si pravděpodobně kladla za cíl vyhnout

---

³⁷ Election 2015: How David Cameron's Conservatives won. *Collins Dictionary* [online]. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/general-election-2015/11592230/Election-2015-How-David-Camerons-Conservatives-won.html>

se debatě s předsedou UKIPu Nigelem Faragem, neboť již mezi veřejnosti nebyla Konzervativní strana v této otázce viděna jako nejkompetentnější, a tedy byly na místě obavy o možný transfer voličů, kteří problematice restrikce imigrace přikládali prioritu, směrem k UKIPu. Řešení, které Konzervativní strana v tomto směru nabízela bylo získání kontroly nad imigrací pomocí referenda.³⁹

3.1 Vnitrostranická diskuze a manifest 2015

Při projevu představujícím Manifest 2015 David Cameron Konzervativní stranu představil jako stranu pracujících občanů, zajišťující sociální podporu v každém stádiu jejich života. Minulé volební období Cameron zhodnotil jako kritické, které Konzervativní strana byla schopna přeměnit z velké recese na velký úspěch.⁴⁰

Ve svém manifestu s podnázvem „*Silné vedení, jasný ekonomický plán, zářnější a bezpečnější budoucnost*“ Konzervativní strana vyčlenila několik hlavních témat: ekonomika a finance, ponechání stejné daňové zátěže jako doposud, regulace finančního sektoru, zásah proti vyhýbání se daňové povinnosti a investice do infrastruktury, sociální benefity, rodina, vzdělání, investice či životní prostředí. Úplně posledním bodem programu se staly mezinárodní vztahy, včetně postoje k Evropě: vyhlášení referenda o setrvání v Evropské unii a vyjednávání vhodných podmínek pro setrvání Velké Británie v Evropské unii, transfer některých pravomocí zpět vládě a justici Velké Británie. Otázce Evropské unie se Manifest věnuje pouze okrajově na stranách 72 a 73, Cameron ji při svém představujícím projevu nekomunikoval.⁴¹

24. října 2011 Cameronovi navzdory strana volala po uspořádání referenda o vystoupení z Evropské unie. Ačkoliv vláda v parlamentu zvítězila v poměru 483:111 hlasy pro nevyhovění tomuto návrhu, jednalo se o jednu z největších rebelií Konzervativců od poválečné éry v otázce Evropské unie i vůči samotnému premiéru Cameronovi. Rebelie by pravděpodobně nenastala nebyť inovace procesu podávání e-petic vládě, kdy 100.000 podpisů vede k debatě v parlamentu. Zatímco tato rebelie byla vůči Cameronově vládě ze strany konzervativních poslanců největší, nebyla jediná, do této doby proběhlo již 22 takovýchto diskuzí v otázce Evropy. Rozsah rebelie však naznačoval, že se strana posouvá směrem od otázky, zda je či není euroskeptická, zda v ní je prostor pro eurorealistické či eurooptimistické názory, k otázce do

---

³⁹ GEDDES, Andrew a Jonathan TONGE. *Britain votes 2015*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. Hansard Society series in politics and government. ISBN 978-0-19-874895-3, str. 168 - 185

⁴⁰ Election 2015: Conservative manifesto at-a-glance. *BBC News* [online]. 2015 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/election-2015-32302062>

⁴¹ The Conservative Party Manifesto 2015: Strong leadership, a clear economic plan, a brighter, more secure future.

jaké míry je euroskeptická. Z 81 rebelů však 49 bylo poslanců nových. 15 poslanců se zdrželo hlasování, což znamená, že Cameron nepřesvědčil více než polovinu svých poslanců. Jedním z vysvětlení této rebelie může být rovněž i frustrace poslanců bez pozic ve vládě s ohledem na to, že posty bylo třeba přerozdělit také Liberálním demokratům. Mezi podpůrce rebelie patřili například David Lidington nebo Sir George Young.^{42 43}

Vnitrostranickými debatami v letech 2011 - 2013, co se týče otázky evropské unie, rezonovalo nahrazení Evropské úmluvy o lidských právech, které podporovala Theresa Mayová nebo Chris Gralyng. Další otázkou bylo vetování Evropské úmluvy a především vyjádření podpory pro uspořádání referenda o vystoupení z Evropské unie, a to s ohledem na již výše zmíněné.

Na stranické konferenci v roce 2014 opět není téma Evropské unie příliš diskutovaným. Cameron pro BBC vyjadřuje svůj osobní postoj pro setrvání v Evropské unii a osobní negativní postoj k přeběhlíkům jako jsou poslanci Mark Reckless a Douglas Carswell, kteří se rozhodli stát se poslancem za UKIP. Cameron ve svém projevu adresuje změny, které bude s Evropskou unií vyjednávat a zdůrazňuje, že si je vědom složitosti řešení otázky imigrace. Podpory ohledně uspořádání referenda se mu dostává od silně euroskeptických zástupců, například od Borise Johnsona. Naopak jiní, včetně Kennetha Clarka, vyjadřují svůj názor, že není třeba uspořádávání referenda, když stačí UKIP představovat jako nekompetentní stranu k vyřešení evropské otázky. Euroskeptik John Redwood adresuje svůj projev majitelům soukromých společností a doporučuje jim se k tématu nevyjadřovat a nevměšovat se do politiky, neboť hrozí reálné nepřímé riziko ztráty zaměstnání nebo finančních postihů.⁴⁴

3.2 Vnitřní dynamika Strany dle T. Heppela

Otázka názoru na evropskou integraci se postupem času stala ve Straně dělícím kritériem. Zatímco v dobách opozice byla strana spíše rozdělena na sociální liberalisty kritické ke Cameronově strategii modernizace Konzervativní strany a konzervativce, po vítězných volbách se jedním z nejdůležitějších názorových rozepří stala problematika Evropské unie. Tuto změnu zřejmě zapříčinila kombinace více faktorů: stárnutí stávajícího euroskeptického křídla, v té době potlačení eurofobních poslanců z důvodu vítězství Davida Camerona a příliv nových

---

⁴² COWLEY, PHILIP and MARK STUART, 2012. The Cambusters: The Conservative European Union Referendum Rebellion of October 2011. The Political Quarterly [online]. vol. 83, no. 2, pp. 402-406. Retrieved z: doi:10.1111/j.1467-923x.2012.02291.x

⁴³ WATT, N. (2011). *David Cameron rocked by record rebellion as Europe splits Tories again. the Guardian*. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe>

⁴⁴ *Boris Johnson urges 'conservative family' to unite in 2015 fight - BBC News*. (2017). *BBC News*. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-29405166>

osobností do Strany, kteří svou vyhraněnou názorovou opozici vůči Evropské unii dávali silně najevo. Zatímco se tedy ještě před volbami zdálo, že rozepře vytvořené na škále mezi eurofilý a eurofoby byly urovnány, s modernizací Strany se tyto pomyslné nůžky začaly postupně opět rozevírat.

T. Heppel si ve své práci kladl za cíl zjistit, jak je Konzervativní strana v evropské otázce roztržena a jaká je míra podpory názorů Davida Camerona. Prvně použil již předem známá dělení strany, co se týče sedmi názorových kritérií na sociální liberály, sociální agnostiky a sociální konzervativce. V otázce Evropské unie však zdůraznil, že nelze rozdělení Strany v této otázce charakterizovat vyloženě pouze jako eurofilý a euroskeptiky, neboť tento pojem příliš nerozlišuje Cameronův pragmatismus a zároveň mentalitu členů Strany, kteří stojí za kampaní „*Better Off Out*.“ Proto T. Heppel krom eurofilů/eurospektiků ve své rozlišuje dále mezi „měkkými“ a „tvrdými“ euroskeptiky na základě rozdělení Taggarta a Szczerbiaka, zmíněného v kapitole 1.2.

Na základě zkoumání názorové odchylky jednotlivých poslanců a členů vlády od ideologické neutrality vytvořil Heppel bodování na o sedmi kritériích, co se týče sociální stránky a čtyř kritériích, co se týče postojů k Evropské unii: vztah ke společné evropské měně, postoj vůči bail-outům v Eurozóně, názorovému postoji k referendu o vystoupení z EU a názorovým postojům vymezujícím se pro odchod z EU jako nejlepší možnosti. Data vychází ze zkoumání volebního chování poslanců, hlasování poslanců v parlamentu, veřejných projevů a odborné literatury. Na základě tohoto došel Heppel k názoru, že procentuálně je ve straně z celkového počtu 306 zástupců pouze 2,3% eurofilů (7), 20,9% evropských agnostiků (64%) a celkem 235 (76,9 %) euroskeptiků, kteří se dále dělí na měkké euroskeptiky (154 osob, což představuje 50,3% ze všech zástupců) a tvrdé euroskeptiky (81 osob, což představuje 26,5% ze všech zástupců). Co se týče sociálního kritéria, je ve straně 29,8% (91) sociální liberálů, 20,2% (62) sociálních agnostiků a 50% (153) konzervativců.

Pokud odizolujeme obě tyto kritéria, Cameronův sociální liberalismus měl podporu pouze 29% zástupců, zatímco euroskepticismus byl podporován 75% zástupců. Problém však nastává při dělení euroskepticismu na tvrdý a měkký, kdy Cameron se svým pragmatickým měkkým euroskepticismem má podporu okolo 50% členů, zatímco musí čelit dalším 26%, kteří vyvíjejí tlak na odchod z Evropské unie. Tito lidé bývají často také zároveň zastánci spíše sociálního konzervativismu. Co se týče nových poslanců, z 91 poslanců, které lze ztotožnit s Cameronovým sociálním liberalismem je nově zvolených 63, což představuje celkem 42% nových poslanců za Konzervativní stranu celkem. V otázce Evropské unie jsou zde náznaky nových pro-evropsky zaměřených poslanců jako je například Laura Sandys nebo Robert

Buckland, jejichž hlas však na rozdíl od nových euroskeptiků nemá až takovou váhu. Ze 150 nových poslanců se jich 49 vyjevilo jako silně euroskeptických, projevujících vůli k rebelii vůči měkkému euroskepticismu podporovanému Davidem Cameronem. Ohrožení však nastává v momentě, kdy je třeba mít stabilní podporu parlamentu, tato menšina tak získává „vydírací potenciál.“ Tyto statistiky a teorie vydíracího potenciálu radikálních zástupců strany jsou rovněž i vysvětlením důvodu, proč David Cameron přislíbil Referendum o setrvání v Evropské unii.⁴⁵

4 Období po vyhlášení výsledků parlamentních voleb 2015 až vyhlášení mimořádných parlamentních voleb 2017

4.1 Stranické konference a vyhlášení referenda

Na první stranické konferenci po vítězných parlamentních volbách David Cameron ve svém projevu problematiku Evropské unie spojil s otázkou volného trhu, kterou se Strana dlouhodobě zabývá. Evropskou unii označil za příliš administrativně rozsáhlou a zasahující do národních práv, avšak za největší jednotný trh na světě, ve kterém je třeba setrvat. Ve svých rétorických otázkách naznačoval, že Velká Británie má výrazný politický vliv na celou Evropskou unii, a tedy není třeba volit odchod, pouze správnou strategii tak, aby Evropská unie neomezovala národní práva a zároveň poskytovala všechny benefity společného trhu.⁴⁶ Konference širší diskuzi nepodnítila, ačkoliv Theresa Mayová nebo Boris Johnson ve svých projevech požadovali omezení migrace z Evropy a vzepření se imigračním kvótám, dávajíc za příklad zhoršující se situaci v Německu. Mayová a Johnson byli některými spolustraníky označeni za populisty s ambicemi soutěžit o post předsedy Konzervativní strany v dalších stranických volbách.⁴⁷ V rozhovoru pro BBC nicméně Cameron souhlasil s Theresou Mayovou, vyjádřil frustraci nad zvyšujícím se počtem migrantů a za původce označil Evropskou unii, která migranty na svém území přijímá.⁴⁸

Již před parlamentními volbami v roce 2010 David Cameron přislíbil referendum ohledně přijetí Lisabonské smlouvy, kterou následně Velká Británie nakonec jako poslední ze všech

---

⁴⁵ Heppell, Timothy, 2013. Cameron and Liberal Conservatism: Attitudes within the Parliamentary Conservative Party and Conservative Ministers. *The British Journal of Politics and International Relations* [online]. vol. 15, no. 3, pp. 340-361. Retrieved z: doi:10.1111/j.1467-856x.2012.00546.x

⁴⁶ *David Cameron's Tory conference speech in full.* (2015). *The Independent*. Cit. [2017-05-10], dostupné z <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/tory-party-conference-2015-david-camerons-speech-in-full-a6684656.html>

⁴⁷ Wintour, P., & Watt, N. (2015). *Conservative conference: Cameron rivals call for harder line in EU talks.* *the Guardian*. Cit. [2017-05-10], dostupné z <https://www.theguardian.com/politics/2015/oct/07/conservative-conference-cameron-eu-johnson-may-immigration>

⁴⁸ Immigration policy 'hasn't worked so far', says David Cameron (2015). *BBC News*. Cit. [2017-05-08], dostupné z <http://www.bbc.com/news/uk-politics-34453674>

zemí Evropské unie ratifikovala bez referenda. Tento neuskutečněný příslib se stal jedním z důvodů, spolu s vydíracím potenciálem popsáným v kapitole 3.2, pro vyhlášení referenda o setrvání v Evropské unii. Cameron pravděpodobně plánoval oslabení euroskeptického křídla a snižování jeho vlivu v případě, že by se občané vyslovili pro variantu setrvání. Rebelující konzervativní poslanci vytvářeli na Camerona soustavný nátlak od roku 2011.⁴⁹ Proto v lednu 2013 premiér zaujal strategii vyjednávání lepšího postavení Velké Británie v Evropě, a to před tím, než se samotné referendum uskuteční. Konzervativní strana publikovala návrh Zákona o referendu o setrvání v Evropské unii, autora Jamese Whartona, který se však nikdy zákonem nestal. Návrh ustanovoval nejzazší datum uskutečnění referenda na 31. prosince 2017. Podporu mu vyjádřil rovněž i premiér.

David Cameron byl varován jak ministrem financí George Osbornem, tak také bývalým ministrem jeho kabinetu Geoffrey Howeyem, který Camerona kritizoval za bojácné postoje vůči konzervativnímu křídlu Strany, kterému se příliš snaží vyhovět. Howey nebyl spokojen s budoucím vyjednáváním o vazbách na Evropskou unii a označil je za „otevření Pandořiny skřínky.“⁵⁰ Dalším důvodem byla již zmíněná eliminace vlivu eurofobního UKIPu, který dlouhodobě propaguje vystoupení z Evropské unie, což vytvářelo hrozbu transferu voličů, pro které byla otázka Evropské unie klíčová.

4.2 Vyjednávání před Referendem o setrvání v Evropské unii

Před samotným uskutečněním Referenda o setrvání v Evropské unii trval premiér Cameron na vyjednávání s představiteli EU a získání tak zvýhodněných podmínek pro Velkou Británii, které by voliče přesvědčily o výhodách setrvání v Evropě. Na summitu v Bruselu, který se uskutečnil po řadě diskuzí, 18. a 19. února 2016 se britská reprezentace v čele s Cameronem dohodla na politických změnách, které nikdy nevstoupily v platnost v důsledku výsledku samotného Referenda. Na základě dojednaných změn Cameron potvrdil podporu britské vlády v Evropské unii za těchto zvýhodněných podmínek setrvat. Jedna pětina Cameronovy vlády a dvě pětiny jeho poslanců však tyto nové dohody zcela odmítly. Změny zahrnovaly „záchrannou brzdu“ v otázce omezení sociálních benefitů imigrantům po dobu čtyř let, „červenou kartu,“ která by umožnila blokovat přijetí evropské legislativy v případě dohody 55% všech států Rady, deportaci evropských migrantů, omezení příspěvků na děti pro

---

⁴⁹ WATT, Nicholas. David Cameron rocked by record rebellion as Europe splits Tories again. *The Guardian* [online]. 2011 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe>

⁵⁰ CASTLE, Stephen. British Leader Faces Rising Tide of Criticism From His Own Party. *The New York Times* [online]. 2013 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2013/05/20/world/europe/david-cameron-facing-criticism-from-own-party.html>

imigranty z EU, opt-out ze závazku unijního sblížení, zajištění rovného přístupu pro země mimo eurozónu a jiné.⁵¹ Po vyjednávání Cameron uvedl, že je třeba stále pracovat na detailech, nicméně v debatách došlo k reálnému pokroku. Totožného názoru nebyli někteří spolustraníci, včetně Liama Foxe, který byl naopak k vyjednáváním velmi skeptický a označil výsledky za prázdné sliby, které nejsou založeny na reálných smluvních základech. Mezi další veřejné kritiky se zařadil i poslanec za Wycombe, Steve Baker, který veřejně označil dohodu za směšnou.⁵² Premiéru Cameronovi byl 130 konzervativními radními doručen rovněž i varovný dopis, který upozorňuje na roztržité strany v případě, že bude i nadále ignorovat silně euroskeptické názory. Dopis dále kritizuje Cameronův výsledek z vyjednávání, nepovažuje jej za výhodný pro Velkou Británii a doufá ve znovuotevření diskuzí.⁵³

4.3 Referendum o setrvání v Evropské unii

Druhý den po vyjednávání v Bruselu premiér Cameron oznámil datum uskutečnění Referenda o setrvání Velké Británie v Evropské unii, které se uskutečnilo dne 23. června 2016. Voliči vyjadřovali svůj postoj k otázce, zda má Velká Británie odejít nebo setrvat v Evropské unii. Variantu setrvání zvolilo 48,1% voličů (16,141 milionů osob), pro odchod se vyslovilo 51,9% voličů (17,411 milionů osob). K volbě se dostavilo více než 30 milionů osob, což představuje 71,8% všech oprávněných voličů. Pro setrvání v Unii hlasovali občané Skotska a Severního Irsku, zatímco Anglie a Wales podpořily odchod z Evropské unie (dále také jako 'Brexit').⁵⁴ Těsně po vyhlášení výsledku referenda premiér Cameron oznámil svou rezignaci na post jak předsedy Britské konzervativní strany, tak také premiéra země.⁵⁵

Těsně po oznámení uskutečnění Referenda se Konzervativní strana začala profilovat jako výrazně názorově roztržiténá, kdy tento krok dal prostor pro vyjadřování i poměrně radikálních názorů, které se neztotožňovaly s oficiální názorovou neutralitou Strany v této otázce.

Premiér Cameron osobně veřejně podporoval setrvání v Unii a dosažení dohody o změně

---

⁵¹ MASON, Rowena. EU referendum to take place on 23 June, David Cameron confirms. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/feb/20/cameron-set-to-name-eu-referendum-date-after-cabinet-meeting>

⁵² HEFFER, Greg. Brussels reveals Cameron's EU deal - but Tory MP says ministers are now 'POLISHING POO'. *The Express* [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.express.co.uk/news/politics/640340/EU-renegotiation-David-Cameron-Donald-Tusk-draft-proposal-referendum-Brexit>

⁵³ HOPE, Christophe, Peter DOMINICZAK a Peter FOSTER. David Cameron warned he risks destroying Tory party if he ignores grassroots ahead of EU referendum. *The Telegraph* [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/newstopics/eureferendum/12152973/david-cameron-tory-party-warning-eu-referendum.html>

⁵⁴ KIRK, A., COLES, M., & Charlotte KROL. (2016). EU referendum results and maps: Full breakdown and find out how your area voted. *The Telegraph*. Cit [2017-05-10], dostupné z <http://www.telegraph.co.uk/news/0/leave-or-remain-eu-referendum-results-and-live-maps/>

⁵⁵ Brexit: David Cameron to quit after UK votes to leave EU - BBC News. (2017). BBC News 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z <http://www.bbc.com/news/uk-politics-36615028>

podmínek britského členství, neboť dle něj odchod představoval ohrožení ekonomiky a národní bezpečnosti. Jeho cílem bylo získat pro Spojené království speciální status, který umožní vyřešit požadavky Britů, dlouhodobě nespokojených s početnou imigrací.

Dvacet čtyři členů Cameronova kabinetu, včetně Theresy Mayové, podpořilo jeho zájem na setrvání v Evropské unii. Kampaň „*Britain Stronger in Europe*“ podporovali kromě Davida Camerona, ministr financí George Osborne či Philip Hammond, ministr zahraničí a dalších 128 poslanců Konzervativní strany, 110 se vyslovilo pro podporu odchodu. Během kampaně se členům vlády podporujícím setrvání dostalo kritiky od londýnského starosty Borise Johnsona, zastávajícího silně eurofobního směru, tedy v praxi odchodu z Evropské unie. Podle Johnsona premiér vytvářel tlak na podnikatele a nabízel jim pomocí přátelských telefonátů zvýhodněné podmínky pro jejich podnikání. Kampaň provázely i další kontroverze, včetně kritiky rozsáhlého financování britskou vládou.⁵⁶

Šest členů Cameronova kabinetu odporovalo premiérovi a vyslovilo se pro odchod. Mezi ně se zařil ministr spravedlnosti Michael Gove, Chris Grayling, Theresa Villiers, John Whittingdale, Priti Patel a bývalý londýnský starosta Boris Johnson, se společnou kampaní „*Vote Leave*.“

Během diskuzí před referendem někteří členové Strany zastávající euroskeptické názory vyjádřili svůj silný nesouhlas s politikou Davida Camerona do národních médií. Poslankyně Nadine Dorries vyzvala Davida Camerona k odchodu z čela strany a označila jej a George Osborna za lháře. Poslanec Andrew Bridgen taktéž označil kariéru Camerona za skončenou, ať už výsledek dopadne jakkoliv. Bill Cash se vyjádřil ke Cameronově agitaci jako k propagandě. Poslanci dopisem vyzvali Davida Camerona k odstoupení. Hlavním signatářem dopisu byli Michael Gove a Boris Johnson.⁵⁷

21. června 2016, těsně před referendem, vydal David Cameron prohlášení z Downing Street s hlavní myšlenkou „Britové se nevzdávají,“ kde apeluje zejména na starší generace, aby zvolily setrvání v Evropské unii. Upozorňoval na nebezpečí rozhodnutí, které bude Evropa činit o Velké Británii bez ní samotné, nepříznivý dopad na ekonomiku a pracovní místa a další možnosti.⁵⁸

---

⁵⁶ Fragile Tory truce over EU referendum shattered as David Cameron savages Boris Johnson . (2017). Telegraph.co.uk. cit. [2017-05-10], Dostupné z <http://www.telegraph.co.uk/news/newstoppers/eureferendum/12167851/eu-referendum-david-cameron-faces-mps-after-boris-johnson-backs-brex-it-live.html>

⁵⁷ STEVENS, R. (2017). Divisions over Europe tear through UK Conservative Party - World Socialist Web Site. Wsws.org. cit. [2017-05-10], Dostupné z <https://www.wsws.org/en/articles/2016/05/31/brex-m31.html>

⁵⁸ STONE, J. (2016). The full transcript of David Cameron's last-ditch plea for Britain to stay in the EU. The Independent. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-referendum-brex-it-latest-live-david-cameron-full-speech-remain-leave-a7093426.html>

4.3.1 Hlasování poslanců v referendu o setrvání v Evropské unii

V návaznosti na výše zmíněný průzkum T. Hammonda z roku 2012 jsem vytvořila tabulku, která tvoří Přílohu č. 1 této práce. V tabulce jsou uvedeni konzervativní poslanci spolu s tím, zda se vyslovili pro odchod Velké Británie z Evropské unie či nikoliv, a to dle dat sesbíraných portálem BBC News. Dále každému z poslanců bylo v druhém sloupci přiřazeno číslo, které mu Hammond přidělil na ose eurofil (1) – agnostik (2) – měkký euroskeptik (3) – tvrdý euroskeptik (4), a to u těch poslanců, kteří mandát zastávali již po parlamentních volbách v roce 2010. Poslancům T. Hammondem nehodnoceným, byla přiřazena 0.

Poměrně zajímavým jevem je názorová proměna Charlotte Leslie za Bristol Severo-západ, která se dle Happelova výzkumu profilovala jako eurofilní, avšak během let se názorově vyvíjela poměrně nekonzistentně a finálně v referendu hlasovala pro odchod.⁵⁹ Dále zde existuje skupina zhruba desítky neutrálních poslanců, kteří se rozhodli pro Brexit, zatímco většina takto neutrálně ohodnocených dala svůj hlas setrvání v EU. Zároveň je z tabulky patrné, že existují silně euroskeptičtí poslanci, kteří naopak zvolili možnost v Evropské unii setrvat. Poměrně diskutovaným případem byla poslankyně Sarah Wollaston, která veřejně přiznala změnu svého názorového postoje.⁶⁰ U mírných euroskeptiků převažovala spíše varianta setrvání v Evropské unii, u silných euroskeptiků varianta odchodu.

4.4 Stranické volby 2016

Těsně po vyhlášení výsledků Referenda dne 24. června 2016, předseda vlády David Cameron oznámil svou politickou rezignaci. Cameron ve svém projevu zdůraznil potřebu zvolit nového předsedu a premiéra do začátku celostranické konference v říjnu 2016.⁶¹ Dne 29. června 2016 byl schválený časový rámec nové volby předsedy Konzervativní strany, další den probíhaly nominace.

S ohledem na to, že se volba nového předsedy Strany konala po vyhlášení výsledků Referenda, se Brexit a přístup k němu stal klíčovým volebním tématem, které kandidáti při své volbě komunikovali. Jedním z klíčových faktorů pro výběr předsedy Strany se stala profilace kandidáta jako zkušeného, silného v oblasti vyjednávání s evropskými představiteli, jeho náhled na možnosti odchodu z Evropské unie, imigrace, podmínky setrvání občanů EU ve

---

⁵⁹ LESLIE C. (2016). *In or Out of the EU? I'm proud that I don't know yet*. *Telegraph.co.uk*. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/newstoppers/eureferendum/12176875/In-or-Out-of-the-EU-Im-proud-that-I-dont-know-yet.html>

⁶⁰ WHITE M. (2016). *Sarah Wollaston gets the Brexit diagnosis right this time*, *the Guardian* [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jun/09/sarah-wollaston-gets-the-brex-it-diagnosis-right-this-time>

⁶¹ Brexit: David Cameron's resignation statement in full. *BBC News: EU Referendum* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36619446>

Velké Británii a nadřazenost komunitárního práva nad anglosaské a spuštění celého procesu, potažmo konání druhého, tzv. opravného, referenda.

První kolo volby se konalo dne 5. července 2016. Na post kandidovali Stephen Crabb, Liam Fox, Michael Gove, Andrea Leadsom a Theresa Mayová. Širokou podporu měl londýnský starosta, silný euroskeptik, Boris Johnson, který se však rozhodl nekandidovat. V obou kolech se David Cameron zdržel hlasování.

Po prvním kole byl vyřazen Liam Fox, který na post kandidoval poprvé již v roce 2005. Fox v Referendu volil možnost odchodu z Evropské unie, který by se dle jeho názorů měl konat do 1. ledna 2019, bez mimořádných parlamentních voleb. Mezi jeho prohlášení patřilo omezení volného pohybu osob kontrolou, zvyšování výdajů na obranu (námořnictvo a kyber bezpečnost), mezi další témata patřilo snižování daní a výplat sociálních dávek. Fox však získal 16 hlasů, které představovaly pouze 4,9% voličů.

Jako čtvrtý se umístil Stephen Crabb se 34 hlasy, které představovaly 10,3% voličů. Svoji kandidaturu však po prvním kole stáhnul a podpořil Theresu Mayovou. Ve své kampani skotský rodák Crabb zdůrazňoval zejména jednotu Velké Británie v postupu vystoupení z Unie, bez uskutečnění mimořádných parlamentních voleb, vyjednávání před oficiálním oznámením odchodu a kontrolu imigrace, kterou označil za jeden z hlavních důvodů, proč Britové zvolili možnost odchodu z EU. Mezi jeho další témata patřila práce, vzdělání a rodina. Dlouhodobě podporoval setrvání Británie v Evropské unii. Po výsledcích Referenda zastával názor, že není cesty zpět a odchod je třeba uskutečnit, včetně nekonání druhého, opravného, referenda, avšak je třeba zachovat blízké vztahy s Evropou, a to bez nadřazování práva EU nad anglosaským. Do druhého kola tedy postoupili Michael Gove se 48 hlasy (14,6%), Andrea Leadsom se 66 hlasy (20,1%) a Theresa Mayová se 165 hlasy, představující těsnou nadpoloviční většinu všech hlasů, tedy 50,2%.

Po druhém kole volby, které se uskutečnilo 7. července 2016 se umístil na třetím místě Michael Gove se 46 hlasy (14%). Michael Gove dlouhodobě podporoval Davida Camerona v modernizaci Konzervativní strany, v otázce Evropy se však rozhodl přidat na stranu odchodu, což bylo pro mnohé překvapením. Gove rovněž překvapivě oznámil vlastní kandidaturu po tom, co podpořil londýnského starostu Borise Johnsona, o kterém však později prohlásil, že nebude vhodným premiérem. Za vhodného kandidáta považoval osobu, která při Referendu volila možnost odchodu.⁶² Ve své kampani tpodporoval odchod, zrušení nadřazenosti práva Evropské

---

⁶² SHIPMAN, Tim. It took real steel to deal with Boris. Give me a chance and I'll talk tough to Putin too. *The Financial Times* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.thetimes.co.uk/article/7c09adf4-409b-11e6-9300-bcc24f53f55ec1-37e417ee6c76>

unie nad anglosaským a omezení imigrace, inspirující se australským řešením. Gove podporoval neformální vyjednávání podmínek bez uskutečnění mimořádných parlamentních voleb. Investice státních prostředků dle Govea mají cílit na zdravotnictví, vzdělání a vědu, místo do Bruselu. Druhá skončila Andrea Leadsomová s 84 hlasy (25,5%) a první opět Theresa Mayová se 199 hlasy, tedy 60,5%.⁶³

Finální celostraničká volba předsedy Britské konzervativní strany se s ohledem na stažení kandidatury Andrey Leadsomové nekonala, neboť se Theresa Mayová stala jediným kandidátem.⁶⁴ Leadsomová dlouhodobě vystupovala po boku Borise Johnsona jako jedna z předních zastánkyň odchodu z Evropské unie. Díky tomu, že Boris Johnson nekandidoval, mnoho jeho příznivců se přiklonilo právě k padesáti tří leté bývalé bankéřce Leadsomové, včetně samotného Johnsona.⁶⁵ Zatímco v roce 2013 publikací manifestu podporujícího dohodu a reformu vztahů s Evropskou unií, tvrdila, že odchod z EU by byl katastrofou, nyní prezentovala Brexit jako výzvu či výhodu, možnost státu otevřít se širšímu světu, a zdůrazňovala, že Stranu nemůže vést osoba, která propagovala setrvání v EU.⁶⁶ V otázce imigrace by garantovala stejná práva občanům EU, kteří dorazili do Velké Británie do 23. června 2016, následná imigrace by podléhala restrikcím. Oficiální oznámení odchodu by uskutečnila co nejdříve a nepodpořila druhé referendum, ani mimořádné parlamentní volby. Mezi její další témata patřilo zapojení mladých lidí do pracovního procesu a psychické zdraví.

Dne 13. července 2016 David Cameron oficiálně rezignoval na post premiéra Velké Británie. Krátce na to Theresa Mayová přijala Královnino pozvání jej nahradit. Po zvolení Mayová apelovala na jednotu země. Mayová byla viděna jako zkušená kandidátka, do Parlamentu byla prvně zvolena v roce 1997, která je schopná využít svých dosavadních znalostí k vedení země. Během kampaně před referendem Mayová vystupovala jako zastánkyně setrvání Velké Británie v Evropské unii, poté však začala zastávat názor, doslova, že *Brexit znamená Brexit* a neexistují žádné kompromisy, včetně toho, že nepodpoří uskutečnění druhého referenda. Ve svých projevech zdůraznila potřebu dohody ohledně jednotného trhu, tedy

---

⁶³ BOYLE, Danny a Michael WILKINSON. Conservative leadership election: Theresa May wins more than half of MPs' votes as Stephen Crabb pulls out and Liam Fox is eliminated. *The Telegraph* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/07/05/boris-johnson-backs-andrea-leadsom-tory-mps-vote-leadership-race/>

⁶⁴ Andrea Leadsom quits Tory leadership contest: Read her speech in full. *The Independent* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/andrea-leadsom-tory-leadership-contest-conservative-election-theresa-may-read-speech-in-full-a7130746.html>

⁶⁵ ASTHANA, Anushka a Rowena MASON. Boris Johnson endorses Andrea Leadsom in Tory leadership bid. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jul/04/boris-johnson-endorses-andrea-leadsom-in-tory-leadership-bid>

⁶⁶ CORWBURN, Ashley. Tory leadership contender Andrea Leadsom said leaving EU would be 'disaster' – then campaigned for Brexit. *The Independent* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/tory-conservative-leadership-andrea-leadsom-brexit-latest-eu-referendum-disaster-next-leader-a7116686.html>

zachování současného postavení britských podnikatelů a také limitace imigrace. To vše jako součást jednání s evropskými představiteli. Oficiální odchod z EU podporuje v roce 2017. Na otázku, zda by Mayová uskutečnila mimořádné parlamentní volby, odpověděla, že nikoliv.^{67 68}

69

4.5 Období vlády Theresy Mayové do vyhlášení mimořádných parlamentních voleb 2017

Referendum s cílem sjednocení Konzervativní strany vedlo k otevření nových intenzivních stranických debat o tom, jakým způsobem má odchod z Evropské unie probíhat a co reálně znamená. Po odstranění pochyb o tom, že se druhé, opravné, referendum konat již nebude a Brexit znamená odchod Británie z Evropy, Strana začíná řešit otázku provedení celého procesu. Pravicové seskupení strany podporuje tzv. *tvrdý Brexit* (silný euroskepticismus), který bude razantní, rychlý a bez kompromisů. Británie má opustit jednotný trh a získat zpět úplnou kontrolu nad svými hranicemi, s Evropskou unií obchodovat jako dosud se zeměmi mimo Evropu, na základě pravidel Světové obchodní organizace. Mezi zastánce patří Philip Hammond nebo Boris Johnson. Levicové, spíše proevropské (slabě euroskeptické), křídlo se kloní k myšlence tzv. měkkého Brexitu, kdy by si Velká Británie měla zachovat přístup k jednotnému trhu, který podporují David Davies, Liam Fox, Anna Soubry nebo Nicky Morgan. Dále jsou zde rovněž i poslanci, kteří se nepřiklání ani k jedné z variant, zde je možno zařadit Theresu Mayovou, která názorově balancuje mezi oběma tábory.⁷⁰

Při svém projevu na konferenci Konzervativní strany 2016 v Birminghamu Theresa Mayová prohlásila, že oficiální odstoupení chce zahájit před březnem 2017. Svůj projev adresovala i politikům, kteří referendum považovali za neplatné a požadovali druhou volbu, eventuálně se soustavně snažili celý proces odkládat. Mayová dále formulovala svůj názor tak, že se občané vyjádřili zcela jasně a výsledky referenda považuje za legitimní, jakákoliv odchylka by vedla ke znevažování většinového názoru. Zároveň odmítla rozdělení Brexitu na tvrdý a měkký, neboť se politicky jedná o úplně novou situaci, vyžadující politická vyjednávání a diskuzi, ve které je třeba zohlednit všechny důležité otázky, tedy jak přístup k jednotnému

---

⁶⁷ Medailonky všech kandidátů z: Guide to the Conservative leadership race: May v Leadsom. *BBC News* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-36618738>

⁶⁸ Shrnutí názorů všech kandidátů z: Tory leadership battle: Five questions for five contenders - here's how they replied. *The Telegraph* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/07/02/tory-leadership-battle-five-questions-for-five-contenders---here/>

⁶⁹ Výsledky a průběh volby předsedy Konzervativní strany z: JOHNSTON, Neil a Lucinda MAER. *House of Commons Library - Briefing paper 01366: Leadership elections: Conservative Party* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17].

⁷⁰ BAMBERY, Chris a . Hard vs soft Brexit: a Tory party crisis. *Counterfire* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.counterfire.org/articles/analysis/18495-hard-vs-soft-brexite-a-tory-party-crisis>

trhu, evropské právo, tak také migraci. Část svého projevu adresovala Nicole Sturgeonové, předsedkyni Skotské národní strany, která navrhovala odchod pouze těch částí Spojeného království, které se pro Brexit vyslovily. Mayová tento návrh zavrhl slovy: „*Budeme vyjednávat jako Spojené království a odejdeme z Evropské unie jako Spojené království. Neexistuje opt-out z Brexitu.*“⁷¹ Zajímavým faktem je, že Mayová jako premiérka vlády pověřila vyjednáváním zastánce obou těchto táborů – Johnsona, Davise a Foxe. Média konferenci, co se týče vnitřní stability strany a názorové jednoty na důležité body, hodnotí jako pozitivní, bez větších vnitrostranických komplikací s tím, že se strana spíše přiklání k tvrdému Brexitu. Simon Jenkins, komentátor the Guardian, situaci hodnotil jako prozatímní euforii, ze které plyne tato jednota a srovnává ji se stejnou, jaká vyplývala ze zvolení Davida Camerona v roce 2005.^{72 73}

Theresa Mayová po vyjednávání s evropskými představiteli dostala svým volebním slibům a dne 29. března 2017 oficiálně, jakožto první členský stát Evropské unie, uplatnila právo člena Unie zakotvené v článku 50 Smlouvy o Evropské unii, který umožňuje členům z Unie dobrovolně vystoupit.⁷⁴

Při volbě předsedy Konzervativní strany, stejně jako po jmenování předsedkyní vlády Mayová prohlásila, že vláda setrvá až do příštích řádných voleb v roce 2020, neboť země v tomto období potřebuje zejména stabilní vedení. O to větší překvapení bylo 18. dubna 2017 oficiální oznámení vyhlášení mimořádných voleb do Parlamentu, které se uskuteční ve čtvrtek 8. července 2017. Tuto svou názorovou proměnu premiérka zdůvodnila upevněním jejího postavení při evropských vyjednáváních. Hlavní obavou byly tendence opozičních stran – Labouristické strany, SNP, ale také UKIPu o znevažování její strategie a prezentace Velké Británie jako politicky roztržitého a v této oblasti slabého státu.⁷⁵ Dalším pohledem, jak na situaci nahlížet, jsou diskuze uvnitř Konzervativní strany, ve které i přes jednotící snahy Mayové dochází k rozporům nad průběhem a požadavky při vyjednávání, které mohou zhatit její plány na dohodu s Evropskou unií, ale také působit negativně na voliče. Zvolení Mayové občany Velké Británie by tak podpořilo nejen její vyjednávací postavení, ale také i pomohlo

---

⁷¹ HEFFER, Greg a . PM tells Remainers: ‘There is no such thing as ‘soft’ Brexit or ‘hard’ Brexit’. *Express* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.express.co.uk/news/politics/716788/Conservative-Party-conference-2016-Theresa-May-opening-speech-Brexit-Article-50-Remainers>

⁷² *The Tories have set course for a ‘hard Brexit’*. (2016). *the Guardian*. [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/oct/09/tories-hard-brexit-how-long-can-unity-hold>

⁷³ JENKINS, S.. (2016). *Theresa May has the party’s adoration for now. That won’t last | Simon Jenkins*. *the Guardian*. [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/oct/05/theresa-may-party-adoration-tory-remainers>

⁷⁴ PARKER, George, Kate ALLEN a Arthus BEESLEY. Brexit begins as Theresa May triggers Article 50. *The Financial Times* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/22c0d426-1466-11e7-b0c1-37e417ee6c76>

⁷⁵ MAIDMENT, Jack. Theresa May’s early general election speech in full. *BBC News* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2017/04/18/theresa-mays-early-general-election-speech-full/>

překonat rebelující pravicové kritiky uvnitř Strany, kteří na rozdíl od Mayové požadují variantu tvrdého Brexitu.^{76 77} Ku příležitosti nových parlamentních voleb Strana 18. května 2017 vydala svůj manifest zaměřený na pět hlavních bodů, provázaný otázkou evropského vyjednávání.

K Manifestu vydanému ku příležitosti mimořádných parlamentních voleb zvolila Strana podnázev „*Společně kupředu: Náš plán pro silnější Británii a prosperující budoucnost*“, zdůrazňujíc nutnost ustanovit silnou a stabilní vládu schopnou vyjednat nejlepší možné podmínky při odchodu Velké Británie z Evropské unie. Tato vláda však bude vyžadovat silnou podporu všech regionů, a proto Strana odmítá uskutečnění referenda o osamostatnění Skotska. Manifest se zaměřuje na pět hlavních bodů, rozdělených do jednotlivých kapitol. První kapitolou je silnější ekonomika, druhou kapitolu zaujímá Brexit a zahraniční politika, dále podpora stírání sociálních rozdílů, stárnoucí společnost a technologický pokrok. Zejména do kapitoly ekonomiky a zahraničních vztahů se výrazně promítá současné vyjednávání o odchodu z Evropské unie a s tím spojené následky.

Celá první kapitola je zaměřena na ekonomiku, snižování daní, veřejné finance a celosvětový trh, nové obchodní dohody s jednotlivými zeměmi Evropské unie, investice do infrastruktury, vědy a vývoje, ceny energií a komunitní podpory.

V otázce Brexitu strana ve svém manifestu podporuje hladký průběh vyjednávání, avšak v případě nevýhodné dohody je lepší nemít dohodu žádnou. Konzervativní vláda bude dále spolupracovat s představiteli Unie, avšak trvat na kontrole vlastní legislativy a imigrace, se zvýhodněnými podmínkami pro Irsko. Vláda bude požadovat vystoupení z jednotného trhu a celní unie, avšak zároveň hledat kompromis zahrnující volný obchod a celní dohody. Co se týče právního systému, bude Strana prosazovat tzv. Great Repeal Bill, který zaručí konverzi evropského práva do práva Velké Británie tak, aby byla změna co nejpozvolnější a srozumitelná, vytvářena rozhodnutími britských soudů, popřípadě změnami prosazenými parlamentem. Strana odmítá inkorporaci Evropské listiny základních lidských práv do práva Velké Británie a hodlá zvážit vytvoření vlastního právního rámce. Signatáři Evropské konvence lidských práv Británie zůstane až do dalších voleb. Krom evropské politiky se v této kapitole manifest zabývá svou aktivní rolí ve světové politice, OSN, NATO, Commonwealth, Světové obchodní organizaci a jiným.

---

⁷⁶ Sean O'GRADY. The truth is that if you want a soft Brexit, you need to vote for Theresa May. *The Independent* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/theresa-may-brexit-soft-hard-general-election-progressive-alliance-jeremy-corbyn-a7692361.html>

⁷⁷ James BLITZ. What would a large Conservative majority mean for Brexit? *The Financial Times* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6441396a-3575-11e7-bce4-9023f8c0fd2e>

Třetí kapitole se věnuje zřizování státních škol, technickému vzdělání, sociálním nerovnost, ochraně obětí domácího násilí, ochraně spotřebitelů, boje s extremismem a kontrolované migraci. Otázka migrace ve velké části souvisí s otázkou Brexitu. Počet migrantů ve statisících je stále příliš vysoký a je třeba jej snížit na udržitelný počet v řádu desítek tisíc. Strana tento cíl chce zabezpečit zvýšením finančních požadavků na migranta, ztížením podmínek pro získání studijních víz a odchod studentů po ukončení studií v případě, že si nenajdou vhodnou práci.

Čtvrtá a pátá kapitola se věnují vnitřní politice Velké Británie – sociálnímu zabezpečení a digitální ekonomice.⁷⁸

Ve svém projevu Theresa Mayová představila tento dokument jako průvodce Brexitem a budoucností. Premiérka prezentovala stranu jako kompetentní k udávání kurzu, kterým Velká Británie bude směřovat, k zajišťování rovnosti a podpory svých obyvatel. Mayová zdůraznila, že tento úkol nebude jednoduchý, existuje spousta takových, kteří si odchod buď nepřejí, nebo jej zdržují, a proto je potřeba jednoty celé země a udávání společného směru, respektujícího výsledky Referenda. Dále Mayová stručně představila jednotlivé body programu popsané výše. Z velké části se tedy celý proslov věnoval postupu při jednáních s evropskými představiteli, společnému postoji k odchodu a okrajově zmínil vzdělání, sociální služby, zaměstnancům a rodinám.⁷⁹

---

⁷⁸ The Conservative Party Manifesto 2017: Our plan for a stronger Britain and prosperous future

⁷⁹ BARTLETT, Nicola. Watch and read Theresa May's Tory manifesto launch speech in full as she unveils her party's policies. *The Mirror* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.mirror.co.uk/news/watch-tory-manifesto-launch-full-10446397>

Závěr

Po neúspěšných parlamentních volbách v roce 2005 a rezignaci Michaela Howarda si musela Konzervativní strana zvolit svého nového předsedu. Na výběr měli poslanci ze čtyř kandidátů s různými názory na problematiku evropské integrace. Od Liama Foxe, zastávajícího euroskeptického křídla, po Kennetha Clarka, známého eurooptimistu. Strana se rozhodla jít procesem modernizace a širší voličská základna zvolila předsedou strany Davida Camerona, nad Davidem Davisem.

Cameron se rozhodl v předvolební kampani vyhýbat některým pro Konzervativní stranu historicky silným a hojně komunikovaným tématům, do které spadá i otázka evropské integrace. Zvolil, kromě kritiky politiky Labouristické strany, témata nová – základní školy, národní zdravotní služba, nebo životní prostředí. Otázce Evropské unie se Cameron příliš nevěnoval, i prohlášení o volbě do Evropského parlamentu od Camerona, zůstávala mediálně téměř bez povšimnutí.

Když v říjnu 2010 pronášel David Cameron jako premiér svůj první oficiální projev na stranické konferenci v Birminghamu, několikrát zmiňoval „Velkou společnost“ a modernizaci Strany, o otázkách Evropské unie nepadlo téměř žádné slovo. Při rozhovorech se však zmiňoval o restrikcích imigrace, které později nebyl schopen naplnit.

Téměř totožná situace se opakovala při parlamentních volbách v roce 2015. Cameron se rozhodl soustředit na destrukci Labouristické strany, kritiku jejich ekonomických rozhodování a rozdavačného státu v oblasti sociální podpory. Rozdíl, oproti roku 2010 byly ony nesplněné sliby o omezení imigrace, které Straně přitěžovaly. Strana si stejný cíl zachovala i v novém volebním programu. Komunikaci v této oblasti se však snažila vyhýbat poukázáním na úspěchy z předchozího období, kritikou Labouristické strany a UKIPu, který Konzervativci představovali jako nekompetentní k uspořádání evropského referenda, neboť se Konzervativci se ze strany UKIPu cítili ohroženi, a to z toho důvodu, že mezi jejich hlavní témata patří vystoupení z Evropské unie a omezení evropských pravomocí. Současně na premiéra Camerona tlačila i část Konzervativní strany, která od rebelie v roce 2011 soustavně požadovala referendum o vystoupení z Evropské unie, poukazujíc na to, že nesplnil svůj slib o uspořádání referenda týkajícího se Lisabonské smlouvy. Těmto tlakům se v případě, že by Konzervativní strana v roce 2015 vyhrála parlamentní volby, rozhodl premiér Cameron vyhovět a zařadit referendum do programového prohlášení 2015.

Po úspěšných parlamentních volbách nezbylo jiné cesty, než naplnit předvolební slib. Při debatách se zástupci Evropské unie v Bruselu sice David Cameron dojednal zvýhodněné podmínky v případě setrvání v Unii, nebyl však o těchto výhodách schopen přesvědčit jak veřejnost, která se vyslovila pro vystoupení, tak také své spolustraníky, kteří kritizovali jak nevyhnutelnost dohod, tak také jejich nevýhodnost. V té době již Cameron, propagující postoj setrvání v EU, musel řešit naprosto nejednotu strany, která se těsně po vyhlášení referenda rozdělila na dva tábory. Po rozhodnutí o odchodu podal svou rezignaci i David Cameron.

V roce 2016 hovoří v Birminghamu, na tom samém místě co kdysi svůj první projev David Cameron, premiérka Theresa Mayová, tentokrát s ústředním tématem Brexit. Mayová se rozhodla dále nepotýkat s otázkou, zda odejít. Musela však řešit stranický rozkol mezi způsobem, jak odejít. Sama se svými názory ze začátku stála kdesi ve středu mezi tvrdým a měkkým Brexitem, tvrdíc že výsledek odchodu záleží na vyjednáváních. Přestože Mayová deklarovala, že nehodlá vyhlásit mimořádné parlamentní volby, pro upevnění svého postavení jak ve straně, tak na mezinárodní politické scéně se tak rozhodla učinit. V květnu 2017 Mayová vydala oficiální programové prohlášení Strany, na základě kterého se však již novináři přiklání k označování Mayové jako zastánkyně tvrdého Brexitu. Eurofilní křídlo s politikou současné premiérky již tolik nesouhlasí a požadují tzv. měkký Brexit, a tedy co největší provázanost s politikou Evropské unie.

Měsíce po své rezignaci Cameron stále tvrdí, že vyhlášení Referenda nelituje, neboť otázka dlouhodobě rozdělovala nejen Konzervativní stranu, ale také široké politické spektrum. Přestože Evropská unie prošla rozsáhlou proměnou, občané Británie po čtyřicet let neměli možnost k tomuto vyjádřit svůj názor, a to jim právě David Cameron umožnil.⁸⁰

Během těchto zhruba dvanácti let přešla Konzervativní strana od období upozadování evropské otázky a vyhýbáním se komunikaci v tomto ohledu, do bodu, kdy takováto politika již není možná a je třeba veřejně komunikovat názory Strany vůči Evropské unii. Do této pozice se však Strana postavila sama svými, v této práci popsanými, kroky v průběhu let. Za poslední rok téměř neexistuje politický rozhovor s představitelem Konzervativní strany, kdy by se novináři ptali na něco jiného, než Brexit a zároveň najdeme jen malý počet politických prohlášení, který není s touto otázkou do větší, či menší míry spjat.

Původní Cameronův cíl Stranu sjednotit upozaděním eurofobního křídla, které dostalo slovo zejména po vítězných volbách v roce 2010, omezit vliv eurofobního UKIPu a upevnit

---

⁸⁰ Cameron defends decision to call Brexit referendum. *BBC News* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/feb/20/cameron-set-to-name-eu-referendum-date-after-cabinet-meeting>

svou vlastní pozici ve Straně tak vedl k ukončení jeho vrcholné politické kariéry. Pro Konzervativní stranu to však znamená další debatu, kterou eurofobní část, hojně podporována nově zvolenými poslanci za Konzervativní stranu, požadovala již poměrně dlouhou dobu, což Cameron nepřímou podporou benevolencí vůči širokému spektru názorů, obměnou politické reprezentace či přijetím zákona o občanských peticích směřujících k Parlamentu. K názorovému posunu tedy došlo, avšak vlivem několika faktorů. Zejména srovnáme-li euforii následující po vítězné volbě Davida Camerona do čela strany, následně i vlády, a události demonstrující nesouhlas s jeho postoji, zejména při rebelii v roce 2011 a Bruselských vyjednáváních o podmínkách setrvání Velké Británie v Evropské unii. Otázka Evropské unie nyní hraje v programových prohlášeních i stranických debatách významnou roli, nicméně na tento posun mělo vliv několik zásadních faktorů, a to: nesplnění volebních slibů (omezení imigrace), tlaku konkurenčních politických stran (UKIP), politických událostí na evropské úrovni (řecká ekonomická krize), snahy o upevnění většinového postavení Konzervativní strany na britském politickém spektru (zejména vůči Labouristické straně) a otevření prostoru pro širší diskuzi silně euroskeptické části Konzervativní strany, která pramenila zejména z personální obměny konzervativních politických představitelů v Parlamentu, v návaznosti na modernizaci Strany. Oficiální názorový posun je tak směs několika faktorů, ke kterým Konzervativní strana svými dílčími kroky čteně přispívala.

Zdroje

1. ANON., 2017. BBC NEWS | Politics | Conservative conference at-a-glance. News.bbc.co.uk [online][cit.2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/5408974.st m
2. ANON., 2017. Timothy Kirkhope: The Priorities the next UK government should have in Europe: Conservative Party Speeches: SayIt. SayIt [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://conservative-speeches.sayit.mysociety.org/speech/601503>
3. Andrea Leadsom quits Tory leadership contest: Read her speech in full. The Independent [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/andrea-leadsom-tory-leadership-contest-conservative-election-theresa-may-read-speech-in-full-a7130746.html>
4. ANON., 2017. BBC NEWS | Politics | Afghanistan 'priority for Tories'. News.bbc.co.uk [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7646323.stm
5. ANON., 2017. Conservative conference: David Cameron's speech in full. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2008/oct/01/davidcameron.toryconference1>
6. ASTHANA, Anushka a Rowena MASON. Boris Johnson endorses Andrea Leadsom in Tory leadership bid. The Guardian [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jul/04/boris-johnson-endorses-andrea-leadsom-in-tory-leadership-bid>
7. BAMBERY, Chris a. Hard vs soft Brexit: A Tory party crisis. Counterfire [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.counterfire.org/articles/analysis/18495-hard-vs-soft-brexite-a-tory-party-crisis>
8. BARTLETT, Nicola. Watch and read Theresa May's Tory manifesto launch speech in full as she unveils her party's policies. The Mirror [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.mirror.co.uk/news/watch-tory-manifesto-launch-full-10446397>
9. BBC NEWS | Politics | Number of anti-EU Tories 'rising'. News.bbc.co.uk [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/5403298.stm

10. Boris Johnson urges 'conservative family' to unite in 2015 fight - BBC News. (2017). BBC News. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-29405166>
11. BOYLE, Danny a Michael WILKINSON. Conservative leadership election: Theresa May wins more than half of MPs' votes as Stephen Crabb pulls out and Liam Fox is eliminated. The Telegraph [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/07/05/boris-johnson-backs-andrea-leadsom-tory-mps-vote-leadership-race/>
12. Brexit: David Cameron to quit after UK votes to leave EU - BBC News. (2017). BBC News 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z <http://www.bbc.com/news/uk-politics-36615028>
13. Brexit: David Cameron's resignation statement in full. BBC News: EU Referendum [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36619446>
14. Cameron chosen as new Tory leader. BBC News [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4502652.stm
15. Cameron defends decision to call Brexit referendum. BBC News [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/feb/20/cameron-set-to-name-eu-referendum-date-after-cabinet-meeting>
16. CASTLE, Stephen a Alan COWELL. Cameron Survives Challenge on Europe Policies, but Vote Is Closer Than Expected. The New York Times [online]. 2013 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/2013/05/16/world/europe/at-un-cameron-struggles-with-dissent-in-britain.html?_r=0
17. CASTLE, Stephen. British Leader Faces Rising Tide of Criticism From His Own Party. The New York Times[online]. 2013 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2013/05/20/world/europe/david-cameron-facing-criticism-from-own-party.html>
18. CHARLEMAGNE. Cameron on the EU: a scary picture he paints. The Economist [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2009/05/cameron_on_the_eu_unaccountabl
19. Clarke insists he can win power. BBC News [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4288728.stm

20. CORWBURN, Ashley. Tory leadership contender Andrea Leadsom said leaving EU would be 'disaster' – then campaigned for Brexit. *The Independent* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/tory-conservative-leadership-andrea-leadsom-brexite-latest-eu-referendum-disaster-next-leader-a7116686.html>
21. COWLEY, PHILIP and MARK STUART, 2012. The Cambusters: The Conservative European Union Referendum Rebellion of October 2011. *The Political Quarterly* [online]. vol. 83, no. 2, pp. 402-406. Retrieved z: doi:10.1111/j.1467-923x.2012.02291.x
22. David Cameron resigns after UK votes to leave European Union. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jun/24/david-cameron-resigns-after-uk-votes-to-leave-european-union>
23. David Cameron's Tory conference speech in full. (2015). *The Independent*. Cit. [2017-05-10], dostupné z <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/tory-party-conference-2015-david-camerons-speech-in-full-a6684656.html>
24. Davis promises to meet challenge. *BBC News* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4293630.stm
25. DIAMOND, Patrick. The Conservative Party and Brexit. *The UK in a Changing Europe* [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://ukandeu.ac.uk/the-conservative-party-and-brexite/>
26. EDITED BY ANDREW GEDDES AND JONATHAN TONGE. *Britain votes 2010*. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. ISBN 978-019-9603-275, p. 85-106
27. Election 2015: Conservative manifesto at-a-glance. *BBC News* [online]. 2015 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/election-2015-32302062>
28. Election 2015: How David Cameron's Conservatives won. *Collins Dictionary* [online]. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/general-election-2015/11592230/Election-2015-How-David-Camerons-Conservatives-won.html>
29. Election 2015: Results. *BBC News* [online]. 2015 [cit. 2015-06-26]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/election/2015/results>
30. European Election 2009: UK Results. *BBC News* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/elections/euro/09/html/ukregion_999999.stm

31. Fox sets out 'bold' Tory agenda. BBC News [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4312644.stm
32. Fragile Tory truce over EU referendum shattered as David Cameron savages Boris Johnson . (2017). Telegraph.co.uk. cit. [2017-05-10], Dostupné z <http://www.telegraph.co.uk/news/newsttopics/eureferendum/12167851/eu-referendum-david-cameron-faces-mps-after-boris-johnson-backs-brexite-live.html>
33. GEDDES, Andrew a Jonathan TONGE. Britain votes 2015. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. Hansard Society series in politics and government. ISBN 978-0-19-874895-3, s. 183.
34. GEDDES, Andrew a Jonathan TONGE. Britain votes 2015. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010. Hansard Society series in politics and government. ISBN 978-0-19-874895-3, str. 168 - 185
35. General election: What you need to know. BBC [online]. 2017 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: http://www.bbc.com/news/uk-politics-39631768?intlink_from_url=http://www.bbc.com/news/live/uk-politics-39758977&link_location=live-reporting-story
36. HARMSEN R., SPIERING M., 2005. Euroscepticism. 1st ed. Amsterdam: Rodopi., s. 124-148
37. HEFFER, Greg a . PM tells Remainers: 'There is no such thing as 'soft' Brexit or 'hard' Brexit'. Express [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.express.co.uk/news/politics/716788/Conservative-Party-conference-2016-Theresa-May-opening-speech-Brexit-Article-50-Remainers>
38. HEFFER, Greg. Brussels reveals Cameron's EU deal - but Tory MP says ministers are now 'POLISHING POO'. The Express [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.express.co.uk/news/politics/640340/EU-renegotiation-David-Cameron-Donald-Tusk-draft-proposal-referendum-Brexit>
39. HEFFERNAN, Richard, Colin HAY, Meg RUSSELL and Philip COWLEY, 2016. *Developments in British politics 10*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

40. HEPPEL, Timothy, 2013. Cameron and Liberal Conservatism: Attitudes within the Parliamentary Conservative Party and Conservative Ministers. *The British Journal of Politics and International Relations* [online]. vol. 15, no. 3, pp. 340-361. Retrieved z: doi:10.1111/j.1467-856x.2012.00546.x
41. HOPE, Christophe, Peter DOMINICZAK a Peter FOSTER. David Cameron warned he risks destroying Tory party if he ignores grassroots ahead of EU referendum. *The Telegraph* [online]. 2016 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/newstopics/eureferendum/12152973/david-cameron-tory-party-warning-eu-referendum.html>
42. Howard to stand down as Tory leader. *The Guardian* [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2005/may/06/election2005.uk7>
43. Immigration policy 'hasn't worked so far', says David Cameron (2015). *BBC News*. Cit. [2017-05-08], dostupné z <http://www.bbc.com/news/uk-politics-34453674>
44. James BLITZ. What would a large Conservative majority mean for Brexit? *The Financial Times* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6441396a-3575-11e7-bce4-9023f8c0fd2e>
45. JENKINS, S.. (2016). Theresa May has the party's adoration for now. That won't last | Simon Jenkins. *the Guardian*. [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/oct/05/theresa-may-party-adoration-tory-remainers>
46. JOHNSTON, Neil a Lucinda MAER. House of Commons Library - Briefing paper 01366: Leadership elections: Conservative Party [online]. 2016 [cit. 2017-05-17].
47. KERR, P., 2006. Cameron Chameleon and the Current State of Britain's 'Consensus'. *Parliamentary Affairs* [online]. vol. 60, no. 1, s. 46-65. Dostupné z: doi:10.1093/pa/gsl049
48. KIRK, A., COLES, M., & Charlotte KROL. (2016). EU referendum results and maps: Full breakdown and find out how your area voted. *The Telegraph*. Cit [2017-05-10], dostupné z <http://www.telegraph.co.uk/news/0/leave-or-remain-eu-referendum-results-and-live-maps/>
49. KIRKUP, James. David Cameron reneges on Tory pledge to give vote on EU Lisbon Treaty. *The Telegraph* [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/6489626/David-Cameron-reneges-on-Tory-pledge-to-give-vote-on-EU-Lisbon-Treaty.html>

50. KOPECKÝ, P. and MUDDE, C., 2002. The Two Sides of Euroscepticism. *European Union Politics* [online]. vol. 3, no. 3, pp. 297-326. Dostupné z: [doi:10.1177/1465116502003003002](https://doi.org/10.1177/1465116502003003002)
51. LESLIE C. (2016). In or Out of the EU? I'm proud that I don't know yet. *Telegraph.co.uk*. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/newsttopics/eureferendum/12176875/In-or-Out-of-the-EU-Im-proud-that-I-dont-know-yet.html>
52. LYNCH, Philip a WHITAKER, R., 2013. Where There is Discord, Can They Bring Harmony? Managing Intra-Party Dissent on European Integration in the Conservative Party. *The British Journal of Politics and International Relations* [online]. vol. 15, no. 3, pp. 317-339, doi:10.1111/j.1467-856x.2012.00526.x
53. MAIDMENT, Jack. Theresa May's early general election speech in full. *BBC News* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2017/04/18/theresa-mays-early-general-election-speech-full/>
54. MASON, Rowena. EU referendum to take place on 23 June, David Cameron confirms. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/feb/20/cameron-set-to-name-eu-referendum-date-after-cabinet-meeting>
55. McDonald, Henry, Rajeev Syal and Andrew Sparrow, 2017. David Cameron accused of 'dithering' over EU referendum question. *the Guardian* [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/04/conservative-conference-lisbon-treaty-eu>
56. Medailonky všech kandidátů z: Guide to the Conservative leadership race: May v Leadsom. *BBC News* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-36618738>
57. Mulholland, Hélène, 2017. Boris Johnson: my relationship with David Cameron is superb. *the Guardian* [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/09/boris-relationship-cameron-superb>
58. PARKER, George, Kate ALLEN a Arthus BEESLEY. Brexit begins as Theresa May triggers Article 50. *The Financial Times* [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/22c0d426-1466-11e7-b0c1-37e417ee6c76>

59. O'GRADY, Sean. The truth is that if you want a soft Brexit, you need to vote for Theresa May. The Independent [online]. 2017 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/theresa-may-brexit-soft-hard-general-election-progressive-alliance-jeremy-corbyn-a7692361.html>
60. SHIPMAN, Tim. It took real steel to deal with Boris. Give me a chance and I'll talk tough to Putin too. The Financial Times [online]. 2016 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.thetimes.co.uk/article/7c09adf4-409b-11e6-9300-bcc24f53f55ec1-37e417ee6c76>
61. Shrnutí názorů všech kandidátů z: Tory leadership battle: Five questions for five contenders - here's how they replied. The Telegraph [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/07/02/tory-leadership-battle-five-questions-for-five-contenders---here/>
62. STEVENS, R. (2017). Divisions over Europe tear through UK Conservative Party - World Socialist Web Site. Wsws.org. cit. [2017-05-10], Dostupné z <https://www.wsws.org/en/articles/2016/05/31/brex-m31.html>
63. STONE, J. (2016). The full transcript of David Cameron's last-ditch plea for Britain to stay in the EU. The Independent. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-referendum-brexit-latest-live-david-cameron-full-speech-remain-leave-a7093426.html>
64. Strategic Recovery? The Conservatives Under David Cameron. Britain votes 2010. Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010, s. 86-89. ISBN 9780199603275.
65. Summers, Deborah, 2017. Gordon Brown has diminished UK's world standing, says William Hague. the Guardian [online] [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2009/oct/08/william-hague-gordon-brown-diminished>
66. Thatcher Abroad I: Europe. EVANS, Eric J. Thatcher and Thatcherism. Second Edition. Routledge, 2004, s. 78-90.
67. The Conservative Party Manifesto 2010: Invitation to joint he Government of Britain
68. The Conservative Party Manifesto 2015: Strong leadership, a clear economic plan, a brighter, more secure future.
69. The Conservative Party Manifesto 2017: Our plan for a stronger Britain and prosperous future

70. The Tories have set course for a 'hard Brexit'. How long can unity hold?. (2016). the Guardian. [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/oct/09/tories-hard-brexite-how-long-can-unity-hold>
71. Theresa May confirmed as new Conservative leader 'with immediate effect'. Www.independent.co.uk [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/theresa-may-confirmed-as-new-conservative-leader-with-immediate-effect-a7131446.html>
72. Tories must win trust - Cameron. BBC News [online]. 2005 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4293794.stm
73. Tories press Cameron to call Lisbon Treaty referendum. Euractiv [online]. 2009 [cit. 2017-05-18]. Dostupné z: <http://www.euractiv.com/section/uk-europe/news/tories-press-cameron-to-call-lisbon-treaty-referendum/>
74. TRAYNOR, Ian. EU referendum: Cameron in uncharted territory as he lays out UK demands [online]. 2015 [cit. 2015-06-26]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/politics/2015/jun/25/eu-referendum-cameron-to-make-history-by-laying-out-britains-demands>
75. UK votes to leave the EU. BBC [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: http://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results
76. WATT, N. (2011). David Cameron rocked by record rebellion as Europe splits Tories again. the Guardian. [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe>
77. WATT, Nicholas. David Cameron rocked by record rebellion as Europe splits Tories again. The Guardian [online]. 2011 [cit. 2017-05-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe>
78. WATT, Nicholas. General election 2010: David Cameron launches Conservative manifesto. The Guardian [online]. 2010 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2010/apr/13/david-cameron-launches-conservative-manifesto>

79. WHITE M. (2016). Sarah Wollaston gets the Brexit diagnosis right this time, the Guardian [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/politics/2016/jun/09/sarah-wollaston-gets-the-brex-it-diagnosis-right-this-time>
80. WINTOUR, P., & WATT, N. (2015). Conservative conference: Cameron rivals call for harder line in EU talks. the Guardian. Cit. [2017-05-10], dostupné z <https://www.theguardian.com/politics/2015/oct/07/conservative-conference-cameron-eu-johnson-may-immigration>

Přílohy

Příloha č. 1:

Tabulka poslanců Konzervativní strany – Jak hlasovali v Referendu o vystoupení z Evropské unie 2016, oproti tomu, kam je zařadil T. Heppel na škále postojů k Evropské integraci v roce 2012 (tabulka)

Vysvětlení:

0 = nebyl hodnocen

1 = eurofil

2 = agnostik

3 = měkký euroskeptik

4 = tvrdý euroskeptik

	ODCHOD Z EU	HEPPELOVO HODNOCENÍ
Peter Aldous - Waveney	NE	3
Heidi Allen - Cambridgeshire South	NE	0
Edward Argar- Charnwood	NE	0
Victoria Atkins - Louth and Horncastle	NE	0
Harriett Baldwin - Worcestershire West	NE	3
Gavin Barwell - Croydon Central	NE	2
Guto Bebb - Aberconwy	NE	3
Richard Benyon - Newbury	NE	3
Paul Beresford - Mole Valley	NE	3
James Berry - Kingston and Surbiton	NE	0
Jake Berry - Rossendale and Darwen	NE	2
Nicola Blackwood - Oxford West and Abingdon	NE	3
Nicholas Boles - Grantham and Stamford	NE	3
Peter Bottomley - Worthing West	NE	2
Karen Bradley - Staffordshire Moorlands	NE	3
Steve Brine - Winchester	NE	0
James Brokenshire - Old Bexley and Sidcup	NE	3
Robert Buckland - Swindon South	NE	1
Simon Burns - Chelmsford	NE	3
Alistair Burt - Bedfordshire North East	NE	2
Neil Carmichael - Stroud	NE	2
James Cartlidge - Suffolk South	NE	0
Alex Chalk - Cheltenham	NE	0
Jo Churchill - Bury St Edmunds	NE	0
Kenneth Clarke - Rushcliffe	NE	1

Therese Coffey - Suffolk Coastal	NE	3
Damian Collins - Folkestone and Hythe	NE	2
Oliver Colvile - Plymouth Sutton and Devonport	NE	0
Alberto Costa - South Leicestershire	NE	0
Byron Davies - Gower	NE	0
Caroline Dinéage - Gosport	NE	4
Jonathan Djanogly - Huntingdon	NE	3
Michelle Donelan - Chippenham	NE	0
Oliver Dowden - Hertsmere	NE	0
Jackie Doyle-Price - Thurrock	NE	3
Flick Drummond - Portsmouth South	NE	0
Alan Duncan - Rutland and Melton	NE	3
Philip Dunne - Ludlow	NE	3
Michael Ellis - Northampton North	NE	3
Jane Ellison - Battersea	NE	2
Tobias Ellwood - Bournemouth East	NE	3
Charlie Elphicke - Dover	NE	3
Graham Evans - Weaver Vale	NE	3
David Evennett - Bexleyheath and Crayford	NE	3
Mark Field - Cities of London and Westminster	NE	4
Kevin Foster - Torbay	NE	0
Lucy Frazer - Cambridgeshire South East	NE	0
George Freeman - Norfolk Mid	NE	2
Mike Freer - Finchley and Golders Green	NE	2
Roger Gale - Thanet North	NE	3
Edward Garnier - Harborough	NE	3
Mark Garnier - Wyre Forest	NE	3
David Gauke - South West Hertfordshire	NE	3
Nick Gibb - Bognor Regis and Littlehampton	NE	3
John Glen - Salisbury	NE	3
Robert Goodwill - Scarborough and Whitby	NE	3
Richard Graham - Gloucester	NE	2
Helen Grant - Maidstone and The Weald	NE	2
Damian Green - Ashford	NE	2
Dominic Grieve - Beaconsfield	NE	2
Andrew Griffiths - Burton	NE	2
Ben Gummer - Ipswich	NE	2
Sam Gyimah - Surrey East	NE	3
Luke Hall - Thornbury and Yate	NE	0
Stephen Hammond - Wimbledon	NE	3
Richard Harrington - Watford	NE	2

Simon Hart - Carmarthen West and South Pembrokeshire	NE	3
Sir Alan Haselhurst - Saffron Walden	NE	1
Oliver Heald - Hertfordshire NE	NE	3
James Heapey - Wells	NE	0
Peter Heaton-Jones - Devon North	NE	0
Nick Herbert - Arundel and South Downs	NE	3
Damian Hinds - Hampshire East	NE	2
Simon Hoare - Dorset North	NE	0
George Hollingbery - Meon Valley	NE	4
Kevin Hollinrake - Thirsk and Malton	NE	0
Kris Hopkins - Keighley	NE	3
John Howell - Henley	NE	2
Ben Howlett - Bath	NE	0
Nigel Huddleston - Worcestershire Mid	NE	0
Nick Hurd - Ruislip, Northwood and Pinner	NE	3
Margot James - Stourbridge	NE	2
Robert Jenrick - Newark	NE	0
Joseph Johnson - Orpington	NE	2
Andrew Jones - Harrogate and Knaresborough	NE	2
Marcus Jones - Nuneaton	NE	4
Seema Kennedy - South Ribble	NE	0
Simon Kirby - Brighton Kemptown	NE	3
Julian Knight - Solihull	NE	0
Mark Lancaster - Milton Keynes North	NE	3
Phillip Lee - Bracknell	NE	2
Jeremy Lefroy - Stafford	NE	4
Brandon Lewis - Great Yarmouth	NE	2
David Lidington - Aylesbury	NE	1
David Mackintosh - Northampton South	NE	0
Alan Mak - Havant	NE	0
Tania Mathias - Twickenham	NE	0
Mark Menzies - Fylde	NE	2
Johnny Mercer - Plymouth Moor View	NE	0
Maria Miller- Basingstoke	NE	3
Amanda Milling - Cannock Chase	NE	0
Andrew Mitchell - Sutton Coldfield	NE	3
David Morris - Morecombe and Lunesdale	NE	3
James Morris - Halesowen and Rowley Regis	NE	4
Wendy Morton - Aldridge-Brownhills	NE	0
David Mowat - Warrington South	NE	2
Bob Neill - Bromley and Chislehurst	NE	2

Sarah Newton - Truro and Falmouth	NE	2
Caroline Nokes - Romsey and Southampton North	NE	4
Guy Opperman - Hexham	NE	2
Neil Parish - Tiverton and Honiton	NE	4
Mark Pawsey - Rugby	NE	3
John Penrose - Weston-super-Mare	NE	3
Claire Perry - Devizes	NE	3
Chris Philp - Croydon South	NE	0
Eric Pickles - Brentwood and Ongar	NE	3
Dan Poulter- Suffolk Central	NE	3
Rebecca Pow - Taunton Deane	NE	0
Victoria Prentis - Banbury	NE	0
Mark Prisk - Hertford and Stortford	NE	3
Mark Pritchard - The Wrekin	NE	4
Jeremy Quin - Horsham	NE	0
Mary Robinson - Cheadle	NE	0
David Rutley - Macclesfield	NE	3
Antoinette Sandbach - Eddisbury	NE	0
Andrew Selous - South West Bedfordshire	NE	3
Grant Shapps - Welwyn Hatfield	NE	3
Alok Sharma - Reading West	NE	2
Alec Shelbrooke - Elmet and Rothwell	NE	3
Keith Simpson - Broadland	NE	3
Chris Skidmore - Kingswood	NE	2
Chloe Smith - Norwich North	NE	2
Julian Smith - Skipton and Ripon	NE	2
Nicholas Soames - Mid-Sussex	NE	3
Amanda Solloway - Derby North	NE	0
Caroline Spelman - Meriden	NE	3
Mark Spencer - Sherwood	NE	2
John Stevenson - Carlisle	NE	4
Rory Stewart -Penrith and The Border	NE	2
Gary Streeter - Devon South West	NE	4
Mel Stride - Devon Central	NE	2
Graham Stuart - Beverley and Holderness	NE	3
Hugo Swire - East Devon	NE	3
Maggie Throup - Erewash	NE	0
Edward Timpson - Crewe and Nantwich	NE	2
Kelly Tolhurst - Rochester and Strood	NE	0
David Tredinnick - Bosworth	NE	3
Tom Tugendhat - Tonbridge and Malling	NE	0
Andrew Tyrie - Chichester	NE	3

Ed Vaizey - Wantage	NE	3
Shailesh Vara - North West Cambridgeshire	NE	3
Robin Walker - Worcester	NE	4
Ben Wallace - Wyre and Preston North	NE	3
Matt Warman - Boston and Skegness	NE	0
Angela Watkinson - Hornchurch and Upminster	NE	3
Helen Whately - Faversham and Mid Kent	NE	0
Chris White - Warwick and Leamington	NE	3
Craig Whittaker - Calder Valley	NE	4
Craig Williams - Cardiff North	NE	0
Gavin Williamson - Staffordshire South	NE	3
Rob Wilson - Reading East	NE	3
Dr Sarah Wollaston - Totnes	NE	4
Nigel Adams - Selby and Ainsty	ANO	2
Adam Afriyie - Windsor	ANO	3
Lucy Allan - Telford	ANO	0
David Amess - Southend West	ANO	0
Stuart Andrew - Pudsey	ANO	4
Caroline Ansell - Eastbourne	ANO	0
Richard Bacon - Norfolk South	ANO	3
Steven Baker - Wycombe	ANO	4
Stephen Barclay - North East Cambridgeshire	ANO	2
John Baron - Basildon and Billericay	ANO	4
Henry Bellingham - North West Norfolk	ANO	3
Andrew Bingham - High Peak	ANO	4
Bob Blackman - Harrow East	ANO	4
Crispin Blunt - Reigate	ANO	0
Peter Bone - Wellingborough	ANO	4
Victoria Borwick - Kensington	ANO	0
Graham Brady - Altrincham and Sale West	ANO	0
Julian Brazier - Canterbury	ANO	3
Andrew Bridgen - Leicestershire North West	ANO	4
Fiona Bruce - Congleton	ANO	4
Conor Burns - Bournemouth West	ANO	2
David Burrowes - Enfield, Southgate	ANO	3
Bill Cash - Stone	ANO	4
Maria Caulfield - Lewes	ANO	0
Rehman Chishti - Gillingham and Rainham	ANO	2
Christopher Chope - Christchurch	ANO	4
James Cleverly - Braintree	ANO	3

Geoffrey Clifton-Brown - The Cotswolds	ANO	3
Geoffrey Cox - Devon West and Torridge	ANO	3
Christopher Davies - Brecon and Radnorshire	ANO	0
David Davies - Monmouth	ANO	0
Glyn Davies - Montgomeryshire	ANO	2
James Davies - Vale of Clwyd	ANO	0
Mims Davies - Eastleigh	ANO	0
Philip Davies - Shipley	ANO	4
David Davis - Haltemprice and Howden	ANO	4
Nadine Dorries - Bedfordshire Mid	ANO	3
Steve Double - St Austell and Newquay	ANO	0
Richard Drax - Dorset South	ANO	4
James Duddridge - Rochford and Southend East	ANO	0
Iain Duncan Smith - Chingford and Wood Green	ANO	3
George Eustice - Camborne and Redruth	ANO	3
Nigel Evans - Ribble Valley	ANO	3
Michael Fabricant - Lichfield	ANO	3
Suella Fernandes - Fareham	ANO	3
Dr Liam Fox - Somerset North	ANO	3
Mark Francois - Rayleigh and Wickford	ANO	3
Richard Fuller - Bedford and Kempston	ANO	3
Marcus Fysh - Yeovil	ANO	0
Nusrat Ghani - Wealden	ANO	4
Cheryl Gillan - Chesham and Amersham	ANO	4
Zac Goldsmith - Richmond Park and North Kingston	ANO	3
James Gray - Wiltshire North	ANO	4
Chris Green - Bolton West	ANO	0
Rebecca Harris - Castle Point	ANO	3
John Hayes - South Holland and The Deepings	ANO	4
Chris Heaton-Harris - Daventry	ANO	4
Gordon Henderson - Sittingbourne and Sheppey	ANO	3
Philip Hollobone - Kettering	ANO	4
Adam Holloway - Gravesham	ANO	3
Gerald Howarth - Aldershot	ANO	0
Stewart Jackson - Peterborough	ANO	0
Ranil Jayawardena - Hampshire North East	ANO	0
Bernard Jenkin - Harwich and Essex North	ANO	4
Andrea Jenkyns - Morley and Outwood	ANO	0
Gareth Johnson - Dartford	ANO	2
David Jones - Clwyd West	ANO	3

Daniel Kawczynski - Shrewsbury and Atcham	ANO	3
Greg Knight - Yorkshire East	ANO	3
Kwasi Kwarteng - Spelthorne	ANO	3
Andrea Leadsom - Northamptonshire South	ANO	4
Edward Leigh - Gainsborough	ANO	4
Charlotte Leslie - Bristol NW	ANO	1
Julian Lewis - New Forest East	ANO	4
Peter Lilley - Hitchin and Harpenden	ANO	3
Jack Lopresti- Filton, Bradley and Stoke	ANO	2
Jonathan Lord - Con, Woking	ANO	2
Tim Loughton - Worthing East and Shoreham	ANO	3
Karen Lumley - Redditch	ANO	4
Craig Mackinlay - Thanet South	ANO	0
Anne Main - St Albans	ANO	4
Kit Malthouse - North West Hampshire	ANO	0
Scott Mann - Cornwall North	ANO	0
Paul Maynard - Blackpool North and Cleveleys	ANO	3
Karl McCartney - Lincoln	ANO	4
Jason McCartney - Colne Valley	ANO	4
Stephen McPartland - Stevenage	ANO	4
Stephen Metcalfe - Basildon South and Thurrock East	ANO	0
Nigel Mills - Amber Valley	ANO	4
Penny Mordaunt - Portsmouth North	ANO	3
Anne-Marie Morris - Newton Abbot	ANO	4
Sheryll Murray - Cornwall South East	ANO	4
Andrew Murrison - Wiltshire South West	ANO	3
David Nuttall - Bury North	ANO	4
Matthew Offord - Hendon	ANO	4
Owen Paterson - Shropshire North	ANO	3
Mike Penning - Hemel Hempstead	ANO	3
Andrew Percy - Brigg and Goole	ANO	4
Stephen Phillips - Sleaford and North Hykeham	ANO	2
Christopher Pincher - Tamworth	ANO	3
Tom Pursglove - Corby	ANO	0
Will Quince - Colchester	ANO	0
Dominic Raab - Esher and Walton	ANO	3
John Redwood - Wokingham	ANO	4
Jacob Rees-Mogg - Somerset North East	ANO	4
Laurence Robertson - Tewkesbury	ANO	3
Andrew Rosindell - Romford	ANO	4
Paul Scully - Sutton and Cheam	ANO	0

Henry Smith - Crawley	ANO	4
Royston Smith - Southampton Itchen	ANO	3
Andrew Stephenson - Pendle	ANO	3
Bob Stewart - Beckenham	ANO	2
Iain Stewart - Milton Keynes South	ANO	3
Julian Sturdy - York Outer	ANO	4
Rishi Sunak - Richmond, North Yorkshire	ANO	0
Desmond Swayne - New Forest West	ANO	3
Robert Syms - Poole	ANO	3
Derek Thomas - St Ives	ANO	0
Justin Tomlinson - North Swindon	ANO	4
Michael Tomlinson - Mid Dorset and North Poole	ANO	4
Craig Tracey - Warwickshire North	ANO	0
Anne-Marie Trevelyan - Berwick-upon-Tweed	ANO	0
Andrew Turner - Isle of Wight	ANO	4
Martin Vickers - Cleethorpes	ANO	4
Charles Walker - Broxbourne	ANO	4
David Warburton - Somerton and Frome	ANO	0
James Wharton - Stockton South	ANO	3
Heather Wheeler - Derbyshire South	ANO	4
Bill Wiggin - Herefordshire North	ANO	3
Mike Wood - Dudley South	ANO	0
William Wragg - Hazel Grove	ANO	0
Nadhim Zahawi - Stratford-upon-Avon	ANO	2